

Bestuurlijke hoofdlijnen

**Gemeente
De Ronde Venen**

Leeswijzer

Algemeen

Als het begrotingsjaar voorbij is wordt de programmarekening door het college opgemaakt. In de programmarekening legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid:

1. Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?
2. Hebben we gedaan wat we wilden doen?
3. Heeft het gekost wat we dachten dat het zou kosten?

Door antwoord te geven op deze vragen kan de gemeenteraad zijn controlerende taak vervullen. De jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) laten zien wat er in werkelijkheid van de begrote bedragen terecht is gekomen. Is er een tekort of een overschot? En waar komt dit vandaan? Als er belangrijke verschillen zijn met de begroting, dan geeft het college daarover een toelichting. De jaarrekening is hiermee een wettelijk verplicht document, evenals de verklaring van de accountant bij de jaarrekening.

De jaarrekening vormt na de kadernota, begroting en bestuursrapportages het sluitstuk in de planning- en verantwoordingscyclus over 2023.

U kunt de programmarekening 2023 op twee manieren lezen:

1. Digitale omgeving. Deze is te vinden via de <https://de-ronde-venen.begrotingsapp.nl/>.
2. Traditioneel document (pdf-bestand).

De digitale omgeving biedt door de eenvoudige navigatiestructuur de mogelijkheid om onderwerpen snel te lezen en te zoeken naar de informatie die er voor u toe doet.

Hoofdstukken

De programmarekening 2023 bestaat uit de volgende hoofdstukken:

1. Bestuurlijke hoofdlijnen
2. Jaarverslag (programma's en paragrafen)
3. Jaarrekening

1. Bestuurlijke hoofdlijnen

De bestuurlijke hoofdlijnen geven een samenvatting van de behaalde inhoudelijke en financiële resultaten over 2023.

2. Jaarverslag (programma's en paragrafen)

De programma's geven inzicht in hoeverre we bereikt hebben wat we wilden en wat was afgesproken. Het gaat om 21 doelstellingen en 91 acties. Deze zijn verdeeld over de volgende programma's:

1. Wonen
2. Samenleven
3. Veiligheid
4. Bestuur en bedrijfsvoering
5. Financiën

Diverse beheersmatige zaken die over verschillende programma's lopen zijn opgenomen in de paragrafen. Het betreft de volgende onderwerpen:

- Lokale heffingen

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Grondbeleid
- Verstrekte en ontvangen subsidies en bijdragen.

3. Jaarrekening

De jaarrekening geeft inzicht in de financiële positie (balans) en het totaaloverzicht van baten en lasten. Zo zijn onder meer opgenomen de financiële analyses van de programma's, de stand van reserves, de voortgang van investeringen, indicatoren BBV en een lijst van gebruikte financiële begrippen en afkortingen.

Financiële tabellen

De bedragen in de verantwoording zijn afgerond op een veelvoud van € 1.000. Hierdoor ontstaan beperkte afrondingsverschillen in de presentatie van financiële tabellen.

Terugblik op de doelstellingen en acties van 2023

Burgemeester Maarten Divendal

Portefeuille: Handhaving van de openbare orde en veiligheid, communicatie en juridische zaken, archief en regionale samenwerking.

Na twee jaar waarin de coronacrisis een belangrijke factor was in ons leven, hebben we dat in 2023 achter ons kunnen laten. We zijn aan de slag geweest met heel veel onderwerpen om onze gemeente mooier en veiliger te maken. Deze jaarrekening en de terugblikken van de collegeleden geven daarvan een mooi overzicht.

- *Kinderburgemeesters*
 - In januari werden de nieuwe kinderburchemeesters Vera Hageman en Yara Veldhuisen door de gemeenteraad benoemd. Zij volgden Lisa Rood en Brian Brocx op. Vera en Yara hebben mij als burgemeester en de wethouders op verschillende momenten begeleid. Ook hebben zij specifiek aandacht gevraagd voor de mogelijkheden voor kinderen om buiten te spelen en om gezond te eten. Ander belangrijk aandachtspunt was pesten. De kinderburchemeesters schreven hierover een brief aan leerkrachten. In deze brief riepen zij op om pesten in de klas te bespreken met een poster die zij zelf hadden gemaakt.
- *Rondeveense Toppers*
 - Elf kinderen uit De Ronde Venen ontvingen in maart een Rondeveense Topper. De kinderen kregen de onderscheiding voor hun bijzondere maatschappelijke inzet en het feit dat zij een voorbeeld zijn voor hun omgeving en anderen. Door betrokken te zijn bij mensen om zich heen inspireren de kinderen anderen en dragen zij bij aan een samenleving waarin we voor elkaar zorgen en naar elkaar omkijken. Dit jaar kregen ook enkele kinderen van boven de 14 jaar een onderscheiding, omdat de gemeente ontzettend blij is met de manier waarop deze kinderen zich belangeloos inzetten voor anderen.
- *Ontwikkeling criminaliteit*
 - De criminaliteit in De Ronde Venen is in 2023 verder gedaald. In vergelijking met 2022 was er een daling van 3 procent, van 1.257 naar 1.218 gevallen. Met name het aantal woning- en bedrijfsinbraken nam af. De daling in De Ronde Venen steekt positief af tegenover de cijfers in de regio Midden-Nederland. Daarin nam de criminaliteit toe met 3 procent. De regio Midden-Nederland bestaat uit gemeenten in de provincie Utrecht plus Gooi- en Vechtstreek en Flevoland. Uit de cijfers blijkt dat het dalende aantal misdrijven in De Ronde Venen een trend is die zich doorzet. In 2020 werden 1.385 gevallen geregistreerd, in 2021 1242, het jaar daarna 1.257 en vorig jaar 1.218.
- *Integraal Veiligheidsplan*
 - De gemeenteraad heeft in april unaniem het Integraal Veiligheidsplan (IVP) aangenomen. Het IVP bevat vijf speerpunten:
 - Bestrijding van georganiseerde ondermijnende (drugs)criminaliteit
 - Vergroten digitale veiligheid en bestrijding cybercrime
 - Behouden van maatschappelijke stabiliteit

- Borgen en versterken verbinding domein Zorg en veiligheid
- Versterking integraal toezicht & handhaving.

Samenwerking, informatie delen en kennis van elkaars plannen zijn cruciaal om de speerpunten te kunnen realiseren. Het is de taak van de gemeente om daarvoor te zorgen. Door goed samen te werken kunnen we de veiligheid in de gemeente verder verbeteren. Ook is daarbij de inzet en samenwerking met inwoners nodig. Daarin investeren we volop.

- **Controles**
 - In 2023 hebben in totaal 25 controles plaatsgevonden op wet- en regelgeving, waarvan 2 grootschalig. Er zijn daarbij ruim 100 bedrijfspanden, 37 agrarische percelen en 5 woningen gecontroleerd door gemeente, politie, douane, milieudienst en Stedin. Ook werden er tijdens de controles gesprekken gevoerd met eigenaren, gebruikers en VVE's van panden over wat er leeft in de buurt, hoe zij signalen van ondermijning kunnen herkennen en hoe zij (anoniem) melding kunnen doen bij politie en gemeente. Ook werden vorig jaar 2 hennepkwekerijen en 3 drugspanden geruimd.
- **Brandweerkazerne**
 - In april is het contract getekend voor de bouw van een nieuwe brandweerkazerne in Abcoude. Het nieuwe pand komt aan de Burgemeester Des Tombeweg, nabij de carpoolplaats bij het inrijden van Abcoude. De nieuwbouw wordt een modern en duurzaam gebouw dat onderdak biedt aan de 30 vrijwilligers die actief zijn bij de brandweer Abcoude en de 2 voertuigen waarover zij beschikken. Ook is er buiten ruimte voor een bescheiden oefenplaats. De planning is dat de nieuwbouw in 2025 in gebruik kan worden genomen.
- **Verkiezingen en referendum**
 - We hebben in 2023 tweemaal verkiezingen georganiseerd. In maart voor de Provinciale Staten en het waterschap. Deze verkiezingen hebben we gecombineerd met een referendum over de toekomst van het gemeentehuis. Het was de eerste keer dat we een referendum hielden. Als gevolg van de val van het kabinet Rutte IV zijn in november 2023 verkiezingen voor de Tweede Kamer gehouden. Bij deze verkiezingen is voor het eerst besloten de volledige telling niet meer direct ter plaatse te doen na de sluiting van de stembureaus. In plaats daarvan is besloten na sluiting van de stembureaus alleen op partijniveau te tellen en de dag daarna, op een centrale locatie, op het niveau van personen. Hiertoe is besloten om de stembureauleden op de dag van stemming niet te zwaar te belasten en daarmee fouten te voorkomen. De nieuwe aanpak is goed bevallen.
- **Inwoners in het zonnetje**
 - In 2023 zijn regelmatig inwoners in het zonnetje gezet. De redenen daarvoor verschilden. Voorafgaand aan Koningsdag konden we tijdens de traditionele lintjesregen vijf inwoners verrassen met een koninklijke onderscheiding. Maar ook verspreid over het jaar konden de woorden: "Het heeft de Koning behaagd" regelmatig worden uitgesproken bij inwoners die een onderscheiding kregen. In totaal zijn in 2023 14 koninklijke onderscheidingen uitgereikt, variërend van Lid in de Orde van Oranje-Nassau tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Daarnaast is eenmaal de waarderingsprijs van gemeente De Ronde Venen uitgereikt. Twee inwoners zijn in het zonnetje gezet vanwege het bereiken van hun hoge leeftijd: Doetje Jongerling-Heeringa uit Mijdrecht werd in juni 100 jaar en Corrie de Dood uit Mijdrecht werd 101.

Andrew Wallis uit Abcoude ontving een bloemetje voor het alerte optreden en inzet, samen met zijn zoon, toen inbrekers bij hun burens probeerden hun slag te slaan.

- *Evenementen*

- De Ronde Venen is een gemeente waarin altijd wel wat te beleven valt en te doen is. Vorig jaar zijn circa 50 kleinere en 35 grotere evenementen georganiseerd. Het Straattheater, de jaarmarkten in Mijdrecht en Vinkeveen, de Wilnise rommelmarkt, het Hoefse Veilingweekend, Vinkefest, Wilnis Festival, Halloween griezeltocht, het zijn er te veel om allemaal op te noemen. Voor het eerst vond in Abcoude-Baambrugge de 'Badeendjesrace' plaats, nadat de race in 2022 succesvol in Mijdrecht was gehouden. Voor het eerst sinds langere tijd vond ook weer het AJOC festival plaats. Helaas ging Vogelvrij in Amstelhoek niet door. De Feestweek Abcoude had dit jaar niet hetzelfde gezellige verloop als voorgaande jaren. Er waren verschillende incidenten als gevolg van overmatig drankgebruik. Tijdens een bijeenkomst met inwoners in Abcoude is van gedachten gewisseld hoe we dit komend jaar kunnen voorkomen.

- *'Nieuwe Nederlanders'*

- We hebben in de gemeente in 2023 ruim 130 'nieuwe Nederlanders' verwelkomd. Tijdens de jaarlijkse naturalisatiebijeenkomst in het gemeentehuis in december stonden we daarbij stil. De nieuwe inwoners zijn afkomstig uit 26 landen verspreid over de hele wereld: Brazilië, Thailand, Groot-Brittannië, Iran, Syrië, Eritrea, Zuid-Afrika, Turkije, India, Egypte, Pakistan, Venezuela, Peru, Griekenland, Afghanistan, Argentinië en Soedan. Ook waren er nieuwe Nederlanders uit Marokko, Nepal, Rusland, België, Colombia, Oekraïne, de Verenigde Staten, Polen en Armenië. Tevens kreeg een aantal mensen die staatloos waren het Nederlanderschap. De reden voor hun komst verschilt. Voor de een was dat de liefde, de ander is gevlucht voor oorlog en onderdrukking en weer anderen kwamen vanwege hun werk naar Nederland.

- *Herbenoeming*

- Begin 2023 heb ik aangegeven graag door te willen gaan als burgemeester bij De Ronde Venen. Na gesprekken met een vertrouwenscommissie uit de raad, heeft de gemeenteraad de Commissaris van de Koning geadviseerd mij voor een nieuwe periode te benoemen. Dat is in november tijdens een bijzondere raadsvergadering gebeurd. Met veel enthousiasme en met volle energie zet ik me, samen met heel veel anderen, de komende jaren in voor onze mooie gemeente.

Wethouder Maarten van der Gref

Portefeuille: Inwonersparticipatie, onderwijs, dienstverlening, jeugd- en jongerenbeleid, ouderenbeleid, gezondheid, afval, openbare ruimte, riool, sport, recreatie en toerisme.

- *Inwonerparticipatie*

- In maart 2023 hebben we ons eerste referendum gehouden. Gelijkzeitig met de verkiezingen voor Provinciale Staten en het Waterschap vroegen we inwoners een voorkeur uit te spreken over de toekomst van het gemeentehuis. Een meerderheid van de inwoners gaf in het referendum aan voorkeur te hebben voor de bouw van een nieuw gemeentehuis naast het zwembad.

- Zoals in het coalitieakkoord afgesproken komt er een loket voor inwoners die zich niet gehoord voelen, of niet weten waar of hoe zij hun vraag beantwoord kunnen krijgen. We hebben dit uitgewerkt in De Luistertafel. De Luistertafel is een oplossing voor inwoners die zich niet gehoord en/of gezien voelen. Inwoners die geen antwoord op hun vraag krijgen of het gevoel hebben van 'het kastje naar de muur te worden gestuurd' worden uitgenodigd aan 'De Luistertafel'.
- In het gemeentehuis wordt een fysieke ruimte ingericht waar inwoners op afspraak terecht kunnen.
- *Onderwijs*
 - Samen met alle onderwijspartners hebben we nieuw onderwijsbeleid gemaakt. Het beleid is opgenomen in de Samenwerkingsagenda Onderwijs 2023 - 2026. In het nieuwe onderwijsbeleid staan concrete doelen die een belofte aan kinderen in onze gemeente vormen om hen optimale kansen te bieden om zich te ontwikkelen.
 - Meer dan 200 bedrijven waren aanwezig bij het beroepenfeest van Veen en Amstelland On Stage. Vmbo'ers lieten zich daar informeren over beroepen die ze interessant vonden.
 - De basisscholen namen deel aan de Week van de Mediawijsheid. Leerlingen worden mediawijs gemaakt en leren omgaan met sociale media, cybercriminaliteit, nepnieuws en sexting. Ook deden basisscholen, het Veenlanden College, buitenschoolse opvanglocaties en het Jongerenwerk mee aan de Week tegen Pesten.
 - Op de Dag van de Leraar sprak de gemeente haar waardering uit voor het onderwijs. Leerkrachten ontvingen een fruitkist om te delen met de klas.
- *Dienstverlening*
 - In november 2023 is onder het inwonerspanel onderzoek gedaan naar de tevredenheid over de gemeentelijke dienstverlening. Aanleiding voor het onderzoek is om actuele inzichten op te halen en deze mee te nemen in nieuwe visie op dienstverlening. Aan het inwonerpanel zijn een aantal algemene vragen gesteld over hoe inwoners onze dienstverlening beoordelen als geheel. Het antwoord op de vraag "Welk cijfer geeft u de dienstverlening van de gemeente" komt gemiddeld op een cijfer van 7.0. Naast algemene vragen is per kanaal onderzocht waar inwoners tevreden over zijn en waar zij verbeterpunten zien. De analyse van de resultaten volgt in 2024.
 - Steeds vaker kregen we als gemeente de vraag of het ook mogelijk is om op zondag te trouwen. We hebben voorbereidingen getroffen om dit vanaf 1 januari 2024 mogelijk te maken. Vanaf die datum kunnen inwoners elkaar op zondag het jawoord geven op een andere locatie dan het gemeentehuis. Ze kunnen met die mogelijkheid hun trouwdag helemaal naar eigen zin vormgeven.
- *Jeugd- en Jongerenbeleid*
 - In januari is door de gemeenteraad de gewijzigde Verordening jeugdhulp De Ronde Venen vastgesteld. Met deze gewijzigde verordening sluiten we beter aan op gewijzigde wetten en vastgesteld beleid vanuit de gemeente. Het beleidsplan zelf wordt in 2024 geëvalueerd.
 - De gemeente werkt samen met Kamers met Aandacht om jongeren tussen de 18 en 23 jaar te helpen bij het vinden van een eigen kamer. Een eigen kamer geeft rust. Een jongere leert voor zichzelf te zorgen, kan zichzelf verder ontwikkelen en bouwen aan een toekomst. We hebben hier publiciteit aan gegeven door middel van een echtpaar

uit Wilnis dat hun huis heeft opengesteld voor een jongere. De jongere kan hierdoor een goede start maken.

- De Bibliotheek AVV is BoekStart in de kinderopvang gestart. Dit kon door subsidie die door de gemeente beschikbaar is gesteld. BoekStart is een programma om het lezen met kinderen van 0 tot 4 jaar te bevorderen én ouders te laten genieten van boeken.
- Als gemeente vinden we het belangrijk dat jongeren in alle grote dorpen een eigen plek hebben. Mijdrecht heeft sinds de zomer een plek voor jongeren waar ze kunnen samenkomen. In het centrum van Mijdrecht bij de langparkeerplaats aan de Rondweg staat sinds augustus een JOP, een Jongeren Ontmoetingsplek. De JOP aan de Talingenlaan in Vinkeveen is opgeknapt. Voor Wilnis staat eenzelfde JOP als in Mijdrecht klaar, deze wordt in 2024 geplaatst. Naar een geschikte plek voor een JOP in Abcoude wordt gezocht.
- *Zorg en gezondheid*
 - Inwoners genieten in de zomermaanden van de zon. Water drinken, zonnebrandcrème smeren en op koele plekken blijven is dan belangrijk. De gemeente heeft in een overzicht gezet waar dit kan. Hier is te vinden waar watertappunten, palen met zonnebrandcrème en koele plekken zijn in de acht dorpskernen. Het overzicht maakt deel uit van het lokale hitteplan.
 - De gemeente werkt samen met regio Utrecht-West aan de uitvoering van het IZA regioplan. Dit plan is opgesteld met zorgverzekeraars, partners in de zorg en beleidsadviseurs uit het sociaal domein om zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Als gemeente hebben we het definitieve IZA regioplan in ontvangst genomen.
 - De gemeente kijkt terug op een succesvolle Dag van het Voorveld. In het gemeentehuis kwamen bijna 100 partners uit het voorveld langs om de vernieuwde sociale kaart en de website die erbij hoort te zien. Daarnaast konden alle organisaties elkaar beter leren kennen. De tweede editie van de samenwerkingskrant met daarin het aanbod van partners uit het voorveld is gemaakt. Stichting Servicepunt & Tympaan-De Baat, GGD Regio Utrecht, Kwadraad, Handje Helpen, Buurtgezinnen en de gemeente hebben deze krant huis-aan-huis te laten verspreiden.
- *Subsidiebeleid*
 - De raad heeft het nieuwe subsidiebeleid 'Stapsgewijs meer grip op subsidie' unaniem aangenomen. Na een lang en intensief proces is dit beleid tot stand gekomen. De gemeente heeft hiermee instrumenten in handen om grip te krijgen op subsidies en te kunnen sturen op maatschappelijke effecten.
- *Afval*
 - In 2023 zetten bijna 5.000 huishoudens in De Ronde Venen een grote stap door hun grote restafvalcontainer te vervangen voor een kleinere. Dit overtrof onze verwachtingen en is een belangrijke stap naar een eerlijker afvalbeleid. Vanaf 2024 betalen inwoners minder voor een kleinere restafvalcontainer. Zo belonen we inwoners die hun afval goed scheiden en hun restafval minimaliseren. Om inwoners hierover te informeren startte de gemeente vorig jaar met de campagne DRV aan de bak.
 - Ook hielpen weer veel inwoners en ondernemers mee om de gemeente schoner te maken. Dit deden ze tijdens actiedagen als de Landelijke Opschoondag en World Cleanup day. Daarnaast zetten ruim 200 vrijwilligers zich – bijna - elke dag in om de

gemeente een stukje schoner te maken. Gewapend met vuilniszakken en prikkers gaan ze aan de slag. Ze ruimen het afval op dat op straat is achtergelaten. Door hun inzet wordt De Ronde Venen mooier en schoner voor iedereen die er woont, werkt of recreëert. Om de waardering en dank richting de vrijwilligers uit te spreken hebben we dit jaar een dag georganiseerd om deze vrijwilligers in het zonnetje te zetten.

- *Groen*

- We zijn goed op weg met het verbeteren van ons groenonderhoud. Op steeds meer plekken is dit zichtbaar in onze gemeente. We zijn doorgedaan met het vervangen van groen en bomen. Inwoners zijn om hun mening gevraagd over het groenonderhoud, de opbrengst hiervan nemen we mee in de uitvoering.
- Met Kansis Groen zijn we een samenwerkingsovereenkomst voor onbepaalde tijd aangegaan. Kansis Groen helpt ons bij het onderhouden en verbeteren van de buitenruimte. Daarnaast dachten inwoners actief mee over hun wensen voor groenvoorzieningen in hun straat/buurt of wijk, wat bijdraagt aan het continu vergroenen van onze gemeente.

- *Sport*

- We begonnen het jaar met een spetterend Sportgala in het Piet Mondriaangebouw in Abcoude. Tijdens een afwisselend programma met dans en theater, gepresenteerd door Patrick Lodiers, werden de sportman, sportvrouw, sporttalent, sportvrijwilliger en sportploeg van het jaar bekendgemaakt.
- In september namen we deel aan de Nationale Sportweek. De sportweek is een mooie manier om de vele voordelen van sporten en bewegen onder de aandacht te brengen. Gedurende 10 dagen konden inwoners op een laagdrempelige manier bij veel clubs en verenigingen kennismaken met sport en bewegen. Het startschot voor de week werd gegeven op de basisscholen Willespoort in Wilnis en CNS in Abcoude.
- Het Sportakkoord 2.0 is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met sportclubs, sportaanbieders, maatschappelijke organisaties (kinderopvang, scholen, jongerenwerk), zorgprofessionals (fysiotherapeuten, huisartsen) en natuurlijk de gemeente. We zijn er opnieuw in geslaagd goede afspraken te maken om deelname aan sportactiviteiten in De Ronde Venen aantrekkelijker te maken en te stimuleren.

- *Recreatie en toerisme*

- We hebben lokale initiatieven ondersteund die onze recreatie- en toeristische sector op de kaart zetten, zoals toeristische websites en de uitgave van de Plassenkaart.
- We werkten ook samen met Het Groene Hart, Hollandse Plassen en het Routebureau voor een bredere bekendheid van de recreatieve mogelijkheden in De Ronde Venen.
- We onderzochten de mogelijkheden voor een beter toegankelijk Abcoudermeer en onderzochten aanlegmogelijkheden op de Vinkeveense Plassen. Daarnaast zorgden we via het recreatieschap Stichtse Groenlanden voor beheer en onderhoud en toezicht en handhaving op de Vinkeveense Plassen.

Wethouder Anja Vijselaar

Portefeuille: Financiën, economie, arbeidsmarkt, bedrijventerrein, integraal plan Vinkeveen, mobiliteit, wegen, openbaar vervoer en (Coördinatie) veiligheidsontwikkeling en handhaving.

- **Financiën**
 - We hebben het jaar 2022 met een positief resultaat afgesloten. Het positieve resultaat van 3,1 miljoen euro is toegevoegd aan onze algemene reserve. De gemeenteraad heeft hier unaniem mee ingestemd.
 - In september hebben we een solide begroting voor het jaar 2024 gepresenteerd. Deze is in november 2023 unaniem door de gemeenteraad vastgesteld. De begroting sluit met een klein overschot en ook voor 2025 zien de cijfers er goed uit. Dat geeft ons de financiële ruimte om de ambities, zoals die in het coalitieakkoord 'In het hart' staan, uit te voeren.
 - In het najaar hebben we een belastingconvenant met de Belastingdienst ondertekend.
 - De financiële ontwikkelingen voor de periode na 2025 zijn nog onzeker. Als gemeente zullen we ons voorbereiden op deze onzekerheid, door een aantal scenario's voor 2026 uit te werken, en tevens overleggen we met de Rijksoverheid via de VNG om zorg te dragen dat de opschalingskorting wordt aangepast. Veel zal ook afhangen van de vorming een nieuw kabinet.
- **Economie**
 - In de portefeuille Economie is een grote variëteit aan onderwerpen aan bod gekomen. In juni heeft de gemeenteraad de nota Detailhandelsstructuur 2023 – 2025 unaniem vastgesteld. De nota geeft duidelijkheid over de ontwikkelmogelijkheden van winkels binnen de gemeente: Waar is wat gewenst? Marktpartijen kunnen op basis van de nota met gerichte initiatieven komen om onze dorpen levendig te houden.
 - We hebben verschillende acties gehouden op het gebied van duurzaamheid. Zo bieden we winkels het gratis 'natuurlijk zijn wij open'-bordje aan. Daarmee geven ze aan dat de winkel open is, maar de deuren gesloten houden in verband met de energiebesparing. Daarnaast bieden we mkb-ondernemers samen met de provincie Utrecht een gratis energiescan aan. De energiescan laat zien wat het energiegebruik is in het bedrijf en welke besparingsmogelijkheden daarbij passen. Tevens zijn we met de ondernemers in gesprek voor het vormen van een Energy hub op het bedrijventerrein Mijdrecht.
 - In november organiseerden we opnieuw de Dag voor de Ondernemer waarmee we onze waardering voor ondernemers in onze gemeenten tonen en hen bedanken voor hun inzet en lef.
 - We hebben een belangrijke stap gezet in een al lang gekoesterde wens om supermarkt Jumbo in Wilnis meer ruimte te geven en ondertekenden we in september een intentieovereenkomst om de verhuizing van de huidige locatie naar het terrein van CSW mogelijk te maken.
 - Verder spreken we de diverse ondernemersverenigingen en overkoepelende vereniging op regelmatige basis en dragen we met elkaar bij aan een goed ondernemersklimaat.
- **Arbeidsmarkt**
 - We blijven ons inzetten om inwoners die geen betaald werk hebben naar de arbeidsmarkt te helpen. We organiseren daarvoor bijeenkomsten voor werkgevers waarbij wij laten zien hoe de gemeente hen hierbij kan ondersteunen. Er zijn (subsidie)regelingen en vacatures die passend gemaakt worden, zodat zij aansluiten bij hetgeen de werkzoekenden kunnen bieden.

- Ook hebben wij onszelf nadrukkelijk gepresenteerd als aantrekkelijke werkgever tijdens een speciaal georganiseerde Meet & Greet op 9 oktober voor (toekomstig) werkzoekenden, dit is het begin van een 3- jaarlijks event waar werkzoekende, inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt en het bedrijfsleven elkaar ontmoet en er dienstverbanden kunnen ontstaan.
- *Bedrijventerreinen*
 - In december hebben we met verschillende partijen een uitgebreide schouw op het bedrijventerrein Mijdrecht gehouden. Gezamenlijk keken we naar de staat van onderhoud, veiligheid en bereikbaarheid van het terrein. Mede op basis van deze bevindingen kijken we samen met ondernemers hoe we het bedrijventerrein kunnen verbeteren en toekomstbestendig kunnen maken.
 - Tevens hebben we in 2023 de goedkeuring van de provincie Utrecht ontvangen om 8 hectare nieuw bedrijventerrein te ontwikkelen.
- *Integraal plan Vinkeveen*
 - Met de vaststelling van het Centrum- en Mobiliteitsplan Vinkeveen door de gemeenteraad hebben we in 2023 een belangrijke stap gezet in de ontwikkeling van Vinkeveen. Het plan berust op twee pijlers; de bouw van ruim 200 woningen plus voorzieningen en het verkeersveiliger maken van Vinkeveen. De plannen zijn opgesteld in nauwe samenwerking met inwoners en ondernemers. Daarvoor zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd. Dat het onderwerp leeft bleek uit de grote opkomst met honderden belangstellenden. Eind december hebben we tijdens een Kerstmarkt op het Adelaarterrein het startsein gegeven voor de verdere uitwerking van de plannen.
- *Mobiliteit*
 - Het Verkeersveiligheids- en Mobiliteitsplan (MVP) is door de gemeenteraad vastgesteld. In het plan staat hoe de gemeente op het gebied van verkeer bereikbaar, veilig en toegankelijk blijft. Niet alleen voor de auto, maar ook voor de fiets en voetgangers. Om dat te bereiken wordt meer ingezet op duurzame vormen van vervoer, het STOMP-principe. STOMP staat voor Stappen, Trappen, OV, MaaS en Privé-auto. Bij het STOMP-principe geven we de S de meeste prioriteit, gevolgd door de T, de O, de M en dan pas de P. Het MVP wordt uitgewerkt in uitvoeringsplannen per dorp. Deze plannen bevatten concrete maatregelen.
 - De vraag naar elektrische auto's neemt toe en daarmee ook de vraag naar elektrische laadpalen. Eigenaren van elektrische auto's hebben niet altijd de mogelijkheid hun auto op te laden op hun eigen oprit. Zij hebben daarvoor een laadpaal langs de openbare weg nodig. Om de plaatsing van laadpalen te versnellen is een aantal verkeersbesluiten genomen die snelle plaatsing mogelijk maken.
 - Op de kruising Ambachtsherensingel/Prinses Margrietlaan is een fietsrotonde aangelegd. De kruising vormde al langere tijd een doorn in het oog van fietsers en automobilisten. Met de aanleg van de rotonde is de kruising veiliger en overzichtelijker geworden. De nieuwe kruising vroeg wel enige gewenning van weggebruikers.
 - De parkeersituatie bij station Abcoude en op de Hollandse Kade is gewijzigd. Per 1 september mag hier maximaal twee uur geparkeerd worden. Met het invoeren van de parkeerschijfzone willen we de parkeeroverlast in de omgeving van het station en op de Hollandse Kade verminderen. Direct omwonenden, ondernemers en OV-reizigers uit De Ronde Venen kunnen een parkeerontheffing aanvragen.

- Langs de Rijksstraatweg in Baambrugge en Loenersloot zijn in de zomer grote posters geplaatst van tekeningen van kinderen. Met de tekeningen roepen de kinderen automobilisten op langzamer te rijden zodat zij daar veiliger kunnen fietsen. De actie was een gevolg van een brief die de 7-jarige Ella namens haar klas in mei naar burgemeester Divendal stuurde.
- Het parkeerterrein aan Achterbos in Vinkeveen is flink opgeknapt. De ondergrond is verbeterd en er zijn duidelijke parkeervakken aangebracht waardoor er meer auto's op het terrein kunnen parkeren.
- Op de Bonkestekersweg is tegenover het bruggetje naar de sportvelden een zebepad aangelegd zodat inwoners veilig de weg kunnen oversteken. Verschillende bewoners maakten zich al geruime tijd hard voor de aanleg van het zebepad.
- In Baambrugge zijn we begonnen met het verwijderen van overbodige verkeersborden. De borden veroorzaken verwarring. Ook worden borden opgeknapt en schoongemaakt. Na Baambrugge volgen de overige dorpen in de gemeente.
- *Wegen en bruggen*
 - Het strekken van de bocht in de N201 bij Mijdrecht, het verbeteren van de op- en afritten en de geluidswerende maatregelen bij Vinkeveen zijn een stap dichterbij gekomen. De gemeente heeft hiervoor samen met de provincie een samenwerkingsovereenkomst getekend om het project Toekomst N201 te kunnen realiseren. Doel van het project is de leefbaarheid, de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid voor de toekomst te verbeteren.
 - De betonnen brug in Demmerik is enige tijd afgesloten voor gemotoriseerd verkeer. Om verdere achteruitgang te voorkomen en de veiligheid te waarborgen, is hiertoe besloten. Met de aanleg van een tijdelijke brug hebben we het ongemak voor het verkeer zoveel mogelijk beperkt. In de tussentijd is gewerkt aan een definitieve oplossing. Deze wordt in 2024 gerealiseerd.
 - Tevens zijn er een groot aantal reconstructies, soms met dijkverzwaringen uitgevoerd, zoals aan de Bovendijk, de Ringdijk 2e bedijking en de Herenweg-Noord in Vinkeveen.
- *Snel internet*
 - Ook in het noordoostelijk deel van het buitengebied gaat snel internet aangelegd worden. Na een campagne heeft ruim 60 procent van de inwoners aangegeven van zo'n snelle internetverbinding gebruik te willen maken. Het bedrijf Glasdraad begint in het voorjaar van 2024 met de aanleg.
- *Integraal Veiligheidsplan*
 - Het bestrijden van criminaliteit en cybercrime, het vergroten van de digitale veiligheid en versterking van toezicht en handhaving. Dat zijn enkele speerpunten uit het integraal Veiligheidsplan 2023 - 2026. Daarin wordt de aanpak beschreven hoe De Ronde Venen een gemeente blijft waar het veilig en plezierig wonen, werken en recreëren blijft.
 - Om een goed beeld te krijgen wat er onder inwoners leeft, is een uitgebreide enquête gehouden en zijn professionals geïnterviewd. Uit de enquête blijkt dat 9 van de 10 inwoners zich veilig voelen en dat ze de veiligheid in de gemeente een 7,9 geven.
 - Om de speerpunten uit het IVP te kunnen realiseren is goede samenwerking tussen verschillende partijen (politie, jongerenwerk, handhavers, belastingdienst) noodzakelijk.

Portefeuille: Duurzaamheid, natuur en landschap, milieu, maatschappelijk vastgoed, integraal huisvestingsplan scholen, gemeentehuis, armoede, schuldhulpverlening, Participatiewet en WMO, inclusie, personeel en organisatie, ICT, kunst, cultuur en monumenten.

- *Integraal Huisvestingsplan Scholen*
 - We willen kinderen in De Ronde Venen goed onderwijs bieden. Daarvoor zijn goede schoolgebouwen en gymzalen nodig. In nauw overleg met schoolbesturen is daarom het Integraal Huisvestingsplan Scholen (IHP) opgesteld. Het IHP geeft een overzicht van de investeringen die de komende jaren nodig zijn. Het gaat daarbij om forse bedragen. De investeringen zijn nodig om onze kinderen goed onderwijs te kunnen bieden en om in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Het IHP biedt een overzicht wanneer wat gaat gebeuren en geeft daarmee duidelijkheid naar schoolbesturen. De gemeenteraad heeft in maart het IHP unaniem aangenomen.
- *Nieuwbouw scholen*
 - We hebben de Pijlstaatschool in Vinkeveen uitgebreid met de bouw van twee nieuwe lokalen. De bouw van de lokalen is onderdeel van een groter plan waarbij de school wordt uitgebreid en gerenoveerd. Uitbreiding is nodig vanwege de groei van het aantal leerlingen. Ook komt er een nieuw klimaatsysteem voor een optimaal leerklimaat en een gezonde leefomgeving voor leerlingen en leerkrachten.
 - De bouw van het kindcentrum Avonturijn in Mijdrecht is begonnen. Het kindcentrum wordt het nieuwe onderkomen van de basisscholen De Eendracht en Hofland. De basisscholen zijn 50 jaar oud en dringend aan vervanging toe. Ook kinderopvang en buitenschoolse opvang krijgen een plek in het nieuwe gebouw. De planning is dat de nieuwbouw eind 2024 wordt opgeleverd.
 - We zijn een onderzoek begonnen naar een gezamenlijke nieuwbouw van de Koningin Julianaschool en de Willisstee in Wilnis. Het huidige gebouw van de Julianaschool is oud en wordt te klein. Uitbreiding op de huidige plaats is niet mogelijk. Ook bij De Willisstee spelen zaken op het gebied van onderhoud en gebruik die ons dwingen tot actie. Onderzocht wordt nu of nieuwbouw van de Julianaschool en de bouw van een kleiner dorpshuis kan worden gecombineerd.
- *Gemeentehuis*
 - Inwoners konden zich in maart via een referendum uitspreken over de toekomst van het gemeentehuis. Een meerderheid geeft de voorkeur aan de bouw van een nieuw gemeentehuis naast het zwembad boven de renovatie van het bestaande gebouw aan de Croonstadtlaan. Een Programma van Eisen voor de nieuwbouw is opgesteld en op basis daarvan wordt een ontwerp gemaakt.
- *Duurzaamheid*
 - De gemeenteraad heeft unaniem het beleid voor de opwekking van elektriciteit met zonnepanelen vastgesteld. In het beleid staat duidelijk omschreven waaraan een groot zonnepaneel moet voldoen om een vergunning te krijgen. Dit geeft lokale energie-initiatieven meer helderheid en het biedt de mogelijkheid om verdere stappen te zetten.

- We blijven ons als gemeente verzetten tegen mogelijke plannen van de provincie om windturbines in De Ronde Venen te plaatsen. De provincie Utrecht onderzoekt mogelijke locaties voor windturbines. Uit dit onderzoek komen ook plekken in De Ronde Venen naar voren. We houden ons als gemeente vast aan de uitspraak van de gemeenteraad en het coalitieakkoord en willen geen windturbines in De Ronde Venen.
- Energiecoaches hielpen in 2023 ook weer veel huishoudens met het nemen van energiebesparende maatregelen. Dit zorgt naast verduurzaming ook voor een lagere energierekening. Ook tekenden we een samenwerkingsovereenkomst met Stedin om de verzwaring van het elektriciteitsnet in woonwijken te versnellen.
- We hebben energietoelagen van 1.300 euro verstrekt aan huishoudens met een laag inkomen, om de hogere energiekosten aan te pakken.
- *Cultureel erfgoed*
 - We maken ons hard voor het behoud van ons cultureel erfgoed. Zo vernieuwden we ons beleid op het gebied van cultuurhistorie en monumenten. Het beleidskader, 'Erfgoed leeft!' getiteld, speelt in op de betekenis van huidige maatschappelijke uitdagingen op erfgoed, zoals het woningtekort, klimaatverandering en bodemdaling. Hiermee bereiden we ons voor op de toekomst.
- *Milieu*
 - In 2023 ging het projectbureau Diffuus Lood De Ronde Venen (een samenwerking tussen onze gemeente en de provincie Utrecht) van start met een groot onderzoek bij tuinen van woningeigenaren, huurders en ligplaatsen in gebieden waar door aanwezigheid van toemaakdek verhoogde gehalten lood in de bodem verwacht worden. Veel inwoners werkten mee aan dit gratis bodemonderzoek (27% van de aangeschreven woningen). Er zijn bijna 1.100 aanmeldingen ontvangen en waarvan tot nu toe ruim 900 tuinen zijn onderzocht. De aanmeldingen liggen aanzienlijk hoger dan bij soortgelijke projecten elders in het land. In 18 tuinen (2% van de tot nu toe onderzochte locaties) werd een loodgehalte boven de risiconorm aangetroffen. Hier worden in 2024 maatregelen getroffen.
- *Natuur*
 - Dit jaar zijn er weer belangrijke stappen gezet voor de ontwikkeling van het unieke natuurgebied Marickenland. Zo zijn de plannen voor de realisatie van het natuurgebied samen met de deelnemende partijen en provincie Utrecht verder uitgewerkt. Ook werken we verder aan de planvorming voor de natuurspeelplaats in Marickenland. De natuurspeelplaats draagt bij aan natuurbeleving voor kinderen en na realisatie wordt deze speeltuin door de gemeente beheerd. In de problematiek rondom stikstof werken we samen met gebiedspartijen binnen de Utrechtse Venen en Oostelijke Vechtplassen.
- *Kunst en cultuur*
 - Inwoners kennis laten maken met het werk van lokale kunstenaars. Dat kon met een expositie tijdens de Open Monumentendag. De werken werden beschikbaar gesteld door Stichting Kunstuitleen De Ronde Venen, onderdeel van de gemeente. Er zaten landschappen tussen, maar ook portretten en abstracte werken. Normaal is deze kunst alleen online te bewonderen, maar een expositie trekt een ander en breder publiek.
- *Inclusie*

- Ongeveer 3.400 inwoners hebben moeite met lezen, schrijven, rekenen en computeren. In de Week van Lezen en Schrijven vroegen we als gemeente aandacht voor laaggeletterdheid met een escapecaravan. In de caravan kregen deelnemers de opdracht een vakantie uit te zoeken, de reis uit te stippelen en de reispapieren in orde te maken. Dit zijn ingewikkelde zaken voor inwoners die laaggeletterd zijn. Het doel van de caravan was bezoekers te laten ervaren hoe dat voelt én om de signalen te herkennen.
- Orange the World is een campagne van de Verenigde Naties tegen geweld tegen vrouwen en meisjes. In De Ronde Venen zijn gebouwen en markante plekken oranje verlicht en hangen vlaggen uit. Dit jaar was er ook een thema-avond. De ondernemers en maatschappelijke partners die deze avond aanwezig waren, konden een belofte ondertekenen. De ondertekenaars gaven hiermee aan dat zij zich willen inzetten om geweld tegen vrouwen en meisjes te bestrijden.
- De komende jaren wil de gemeente meer doen om van De Ronde Venen een plek te maken waar iedereen zich thuis voelt. Dat begon met de feestelijke viering van Diversity Day in het gemeentehuis.
- *Armoede en schuldhulpverlening*
 - Iedereen kan in het leven te maken krijgen met tegenslag en ineens in een situatie terechtkomen van urgente nood. Stichting Urgente Noden biedt hulp bij urgente nood én is nu ook actief in de gemeente. Hulp- en dienstverleners kunnen hier een gift of renteloze lening aanvragen voor inwoners die kampen met urgente problemen. Het gaat om inwoners die nergens anders kunnen aankloppen en door de hulp weer perspectief krijgen.
 - Stichting Leergeld helpt om alle kinderen mee te laten doen op school. Voor kinderen die naar school gaan moeten ouders grote uitgaven doen. Het gaat bijvoorbeeld om een fiets of een laptop. Ouders met weinig inkomen kunnen een aanvraag voor financiële hulp bij de stichting doen.
 - Voortaan krijgen alle inwoners met een beperking of chronische ziekte een vergoeding van de gemeente. Deze regeling heet ICG. Met deze vergoeding kunnen inwoners een deel van de extra zorgkosten betalen. De groep die hiervoor in aanmerking komt, is uitgebreid.
- *WMO*
 - De gemeente heeft een enorme waardering voor mantelzorgers. Met de jaarlijkse VVV Cadeaukaart brengt zij iets van die waardering tot uitdrukking. In de Week van de Mantelzorg waren allerlei activiteiten te doen. Van een koffie-inloop bij de buurtkamer tot een wandeling door 't Groene Hart. Van schilderen tussen de alpaca's en het bijwonen van een theaterstuk tot een muzikale bingo. De organisatie was in handen van Mantelzorg De Ronde Venen, die het lotgenotencontact wil stimuleren.

Wethouder Huib Zevenhuizen

Portefeuille: Ruimte ordening, volkshuisvesting, bestemmingsplan Plassengebied en vergunningverlening.

- *Ruimtelijke Ordening*

- Er is een grote behoefte aan woningen in onze gemeente. Daar hebben we in 2023 vol op ingezet. We streven naar een woningaanbod voor al onze inwoners. Daarbij houden we rekening met verschillende behoeften, want wonen voor jongeren vraagt bijvoorbeeld iets anders dan wonen voor senioren.
- We hebben afgesproken tot 2040 4.800 woningen te realiseren. We zijn goed op weg. We werken concreet aan de bouw van circa 3.200 woningen. In de Omgevingsvisie gaan we verkennen waar de overige woningen gebouwd kunnen worden.
- **Woningbouw**
 - Er wordt hard gewerkt aan verschillende woningbouwplannen. Voor 3 grote nieuwbouwprojecten hebben we een bestemmingsplan opgesteld.
 - In het project Het Oosterland worden circa 800 woningen gebouwd. Het wordt een mix van sociale huurwoningen, betaalbare koopwoningen, mogelijk woningen in de middenhuur en vrijesectorwoningen. Het bestemmingsplan voor Oosterland is inmiddels vastgesteld.
 - Het project De Meijert bestaat uit ruim 200 woningen. Hier willen we vooral sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen bouwen waarbij het accent ligt op het bouwen voor ouderen.
 - Binnen De Maricken II is het plan dat er ongeveer 600 tot 650 woningen bij komen. Daarvan zijn minimaal 180 woningen sociale huur, 90 middeldure huurwoningen en 30 betaalbare koopwoningen.
Tijdens de inloopavonden die we voor de projecten hebben gehouden was het druk. Honderden bezoekers wilden weten hoe de plannen eruit komen te zien. De bestemmingsplannen kunnen in 2024 vastgesteld worden.
 - Verder is er gewerkt aan het voorbereiden van woningbouw op verschillende andere locaties. Zoals de Bon-gronden in Abcoude, het bedrijventerrein De Engel en Pothuizen in Amstelhoek, de Argonlocatie in Mijdrecht en de Voorbij-locatie in Wilnis. Voor de Voorbijlocatie is het bestemmingsplan inmiddels vastgesteld. Voor de ontwikkeling van de Argonlocatie heeft de gemeenteraad het afgelopen jaar kaders vastgesteld.
 - De 71 woningen op de Stationslocatie in Mijdrecht en de 50 woningen op de locatie van de voormalige Twistvliedschool in Mijdrecht zijn inmiddels opgeleverd.
- **Bestemmingsplannen**
 - We hebben een nieuw bestemmingsplan voor de kernen van onze dorpen Abcoude, Amstelhoek, Baambrugge, Mijdrecht, Wilnis en Vinkeveen gemaakt. Voor deze 6 kernen hadden we meer dan 30 verschillende ruimtelijke plannen. Dat was onoverzichtelijk en het zorgde ervoor dat in onze gemeente heel veel verschillende regels golden voor bijvoorbeeld het verbouwen van woningen. Het effect van het nieuwe bestemmingsplan is dat we een veel vlottere dienstverlening creëren waardoor inwoners en ondernemers effectiever en beter worden geholpen.
- **Bestemmingsplan Plassengebied**
 - Voor het bestemmingsplan Plassengebied zijn grote stappen gezet. We willen een goede balans realiseren tussen natuur en recreatie. We hebben hierover intensief overleg met de provincie. Ook zijn er vele gespreksrondes geweest met gebruikers van het gebied en ondernemers. Er is goed naar hen geluisterd en er is zoveel mogelijk rekening gehouden met hun belangen.

- We hebben in 2023 eindelijk het ontwerp van het bestemmingsplan voor het plassengebied ter inzage kunnen leggen. Gelijktijdig met deze terinzagelegging hebben we een inloopavond voor belangstellenden georganiseerd. Deze avond was zeer druk bezocht. Eind 2023 heeft de provincie ons een ontheffing verleend van de provinciale verordening. Ook dit is weer een belangrijke stap richting het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan voor het plassengebied.
- **Omgevingsdienst**
 - We hebben hard gewerkt aan een betere relatie met de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU). Ook is veel energie gestoken in het efficiënter verlenen van vergunningen. Dit komt ten goede aan de inwoners en ondernemers die daardoor beter worden geholpen en minder tijd hoeven te besteden aan een aanvraag. Ook zijn er duidelijker afspraken gemaakt tussen ODRU en gemeente over wie wat doet en wie waarvoor verantwoordelijk is.
- **Omgevingswet**
 - Na vele malen uitgesteld te zijn is de Omgevingswet op 1 januari 2024 toch echt in werking getreden. In december zijn er, net als in heel Nederland, nog heel veel aanvragen ingediend op basis van de “oude” wetgeving. Tevens zijn nog een flinke hoeveelheid bestemmingsplannen ter inzage gelegd op basis van de oude wetgeving. Veranderingen in regelgeving hebben een grote impact op de werkwijze en taken van de organisatie. Zo is er een nieuw VTH-zaaksysteem geïmplementeerd en zijn procedures aangepast. De informatievoorziening richting inwoners, partners en bedrijven is afgestemd op de nieuwe regels. Een grote verandering, zowel binnen als buiten de organisatie. Die tot nu toe (per februari 2024) soepel lijkt te zijn verlopen.
- **Omgevingsvisie**
 - Een verplichting onder de Omgevingswet is het opstellen van een Omgevingsvisie. Om een breed gedragen visie te maken, betrekken we inwoners en andere belanghebbenden door ze te vragen naar hun ideeën en wensen voor de toekomst van de gemeente in het jaar 2040. Dat gebeurde in het najaar van 2023 via een digitale peiling (swipocratie) en straatgesprekken. De uitkomsten hiervan geven richting aan de visie. In combinatie met de vraagstukken en uitdagingen die vakspecialisten en ketenpartners in kaart hebben gebracht leidt dit tot het Raamwerk De Ronde Venen 2040. Dit is begin 2024 gereed en vormt de basis voor de verdere uitwerking tot de Omgevingsvisie.

Toelichting op niet gehaalde acties en de vervolgstappen

Zoals aangegeven in de Leeswijzer zijn er 91 acties en deze acties zijn beschreven in de programma's en voorzien van een indicator.

- groen -> de actie is volledig of grotendeels uitgevoerd.
- rood -> de actie is beperkt of niet uitgevoerd.

Van de 91 acties zijn er 69 uitgevoerd, terwijl 22 beperkt of niet zijn uitgevoerd. In de eerste bestuursrapportage van 2024 zal worden aangegeven welke acties uit 2023 doorgeschoven worden naar 2024.

Uiteenzetting financiële positie

Conclusie financiële positie

De resultaten van de jaarrekening 2023 zijn:

- Er is een tekort van € 4,1 miljoen, wat € 2,9 miljoen hoger is dan verwacht en dat is ontstaan door diverse voor- en nadelen. Deze zijn toegelicht in de 'Hoofdlijnenanalyse' in dit hoofdstuk. Vooruitlopend op het aanbieden van de programmarekening 2023 is de raad geïnformeerd over het tekort binnen de Jeugdwet.
- De algemene reserve geeft een hoger beeld van circa € 2 miljoen dan verwacht doordat diverse projecten doorschuiven van 2023 naar 2024. Het bijstellen van de planning en het geld vindt plaats bij de bestuursrapportage 2024 en de begroting 2025 - 2028.
- De weerstandsratio om risico's op te vangen blijft "uitstekend".

In dit hoofdstuk is de financiële context op hoofdlijnen toegelicht:

- Financieel resultaat 2023
- Hoofdlijnenanalyse van de verschillen tussen de begroting 2023 en de rekening 2023
- Onderscheid naar incidenteel en structureel resultaat
- Lokale heffingen en woonlasten
- Ontwikkeling eigen vermogen
- Investerings
- Waar komt het geld vandaan?
- Waar is het geld aan besteed?
- Financieel dashboard

Financieel resultaat 2023

Het financieel resultaat 2023 is opgenomen in onderstaande tabel. Hierbij zijn de verschillen tussen de begroting en de jaarrekening vermeld. In deze uiteenzetting zijn de financiële verschillen op hoofdlijnen toegelicht.

Financieel resultaat (bedragen x € 1.000)			
	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil
Lasten	120.322	128.957	-8.636
Baten	114.484	122.516	-8.032
Saldo van baten en lasten	5.838	6.441	-603
Mutaties reserves:			
• Stortingen	2.830	2.830	0

• Onttrekkingen	7.478	5.173	-2.305
Saldo van inzet reserves	-4.648	-2.343	-2.305
Resultaat (- = overschot en + = tekort)	1.190	4.098	-2.908

Hoofdpijnenanalyse

Na het verwerken van de raadsbesluiten tot en met december 2023 was rekening gehouden met een tekort van € 1.190.000. Ontwikkelingen zorgen ervoor dat het tekort is toegenomen met € 2.908.000 naar € 4.098.000. Deze ontwikkelingen zijn op hoofdpijnen hierna vermeld. In de jaarrekening zijn de verschillen meer gedetailleerd weergegeven.

Hoofdpijnenanalyse (bedragen x € 1.000)

Nr.	Toelichting	Bedrag	Voor- of nadeel
1	Incidentele budgetten zijn niet volledig ingezet zoals het uitvoeren van bestemmingsplan Twistvlied, het realiseren van recreatieve voorzieningen Marickenland en voor verduurzaming van dorpshuizen. Hierdoor ontstaat voordeel van € 2.305.000 in het saldo van baten en lasten. Tegenover dit voordeel staat een lagere onttrekking van de algemene reserve in programma 5 Financiën. Een totaaloverzicht van de inzet van incidentele budgetten via de reserves is opgenomen in de 'Jaarrekening 2023' bij onderdeel 07 Overzicht incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.	2.305	Voordeel
2	In januari 2024 is een raadsinformatiebrief uitgebracht over de uitkomsten van de decembercirculaire 2023. Hierin is opgenomen een extra opbrengst van € 1.430.000.	1.430	Voordeel
3	Samen met verschillende partners zijn vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen. De kosten hiervoor waren € 4.487.000 terwijl de opbrengsten van het Rijk en het COA € 5.633.000 zijn.	1.146	Voordeel
4	Doordat de kosten van duurzaamheidsmaatregelen, zoals het transitieplan warmte en transitieplan elektriciteit, deels zijn verrekend met specifieke uitkeringen van de provincie en het Rijk ontstaat een voordeel van 186.000.	186	Voordeel
5	De kosten en opbrengsten van rente zorgen voor een voordeel van € 168.000.	168	Voordeel

Hoofdlijnenanalyse (bedragen x € 1.000)

Nr.	Toelichting	Bedrag	Voor- of nadeel
6	De financiële verplichtingen voor de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA) zijn € 160.000 lager uitgevallen.	160	Voordeel
7	De kosten van individuele jeugdzorg zijn gestegen met € 2.728.000 van € 9.486.000 naar € 12.214.000. Dit komt door prijsstijgingen en de omvang van de geleverde zorg. Hierover is op 21 maart en 4 april 2024 een raadsinformatiebrief uitgebracht.	-2.728	Nadeel
8	De kosten van bedrijfsvoering zoals huisvesting, ICT, opleidingen, postverzorging, gemeentepagina, juridisch en fiscaal advies e.d. zijn toegenomen met € 727.000.	-727	Nadeel
9	In de gemeentelijke CAO is vanaf 2022 opgenomen de mogelijkheid tot verlofsparen. Hiermee kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeleid. Vanwege het ontbreken van ervaringscijfers voor de jaarlijkse opbouw van de 'voorziening verlofsparen' zorgt dit voor een nadeel van € 443.000.	-443	Nadeel
10	Om deze analyse compact te houden zijn alle voor- en nadelen kleiner dan € 150.000 gebundeld weergegeven.	-440	Nadeel
11	Om de doelstellingen voor 2023 uit te voeren is gebruik gemaakt van tijdelijk ingehuurd personeel. Tegelijkertijd is er een proces gestart om vast personeel te werven voor functies die vanaf 2024 zullen bijdragen aan het versterken van de organisatie. Dit heeft geleid tot een financieel nadeel van € 426.000.	-426	Nadeel
12	De kosten voor werk en inkomen in de vorm van bijstandsuitkeringen, bijzondere bijstand en de energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen is toegenomen met € 312.000 van € 3.074.000 naar € 3.386.000.	-312	Nadeel
13	De kosten van de raad en de griffie zijn toegenomen met € 261.000 van € 1.113.000 naar € 1.374.000. De kostenstijging wordt voor € 190.000 veroorzaakt door organisatieontwikkelingen bij de griffie en het restant van € 71.000 door wettelijke vergoedingen aan raadsleden en aan vergaderkosten.	-261	Nadeel

Hoofdlijnenanalyse (bedragen x € 1.000)

Nr.	Toelichting	Bedrag	Voor- of nadeel
14	De kosten van algemeen maatschappelijk werk, vrijwilligersinitiatieven e.d. zijn toegenomen met € 233.000 van € 1.922.000 naar € 2.155.000.	-233	Nadeel
14	De kosten van individuele voorziening WMO zijn gestegen met € 229.000 van € 6.084.000 naar € 6.313.000. Dit komt door prijsstijgingen en de omvang van de geleverde zorg.	-229	Nadeel
15	Er was rekening gehouden met € 795.000 aan rijksbijdrage van de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). De feitelijke inzet in 2023 was € 598.000. Hierdoor ontstaat een verschil van € 199.000. Deze middelen gaan we inzetten in de jaren 2024 en 2025.	-199	Nadeel
Subtotaal baten en lasten		-603	Nadeel
16	Tegenover de niet bestede middelen bij nummer 1 staat een nadeel van € 2.305.000 door een lagere inzet van de reserves.	-2.305	Nadeel
Totaal		-2.908	Nadeel

Onderscheid naar incidenteel en structureel resultaat

Het onderscheid tussen structurele en incidentele resultaten is van belang voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. In het algemeen geldt dat de gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele lasten raamt in de begroting. Structurele lasten en baten zijn de regel, incidentele lasten en baten zijn de uitzondering.

Het tekort van € 4.098.000 is opgebouwd uit een structureel tekort van € 4.670.000 en een incidenteel overschot van € 572.000. In het structurele element is onder meer opgenomen de rijksbijdrage van de algemene uitkering, de kosten van onderhoud aan de fysieke infrastructuur en de kosten van de opneemregelingen jeugd, werk en inkomen. Een totaaloverzicht van de incidentele baten en lasten is opgenomen in de 'Jaarrekening 2023' bij onderdeel 05 | Incidentele baten en lasten.

Onderscheid naar incidenteel en structureel (bedragen x € 1.000)

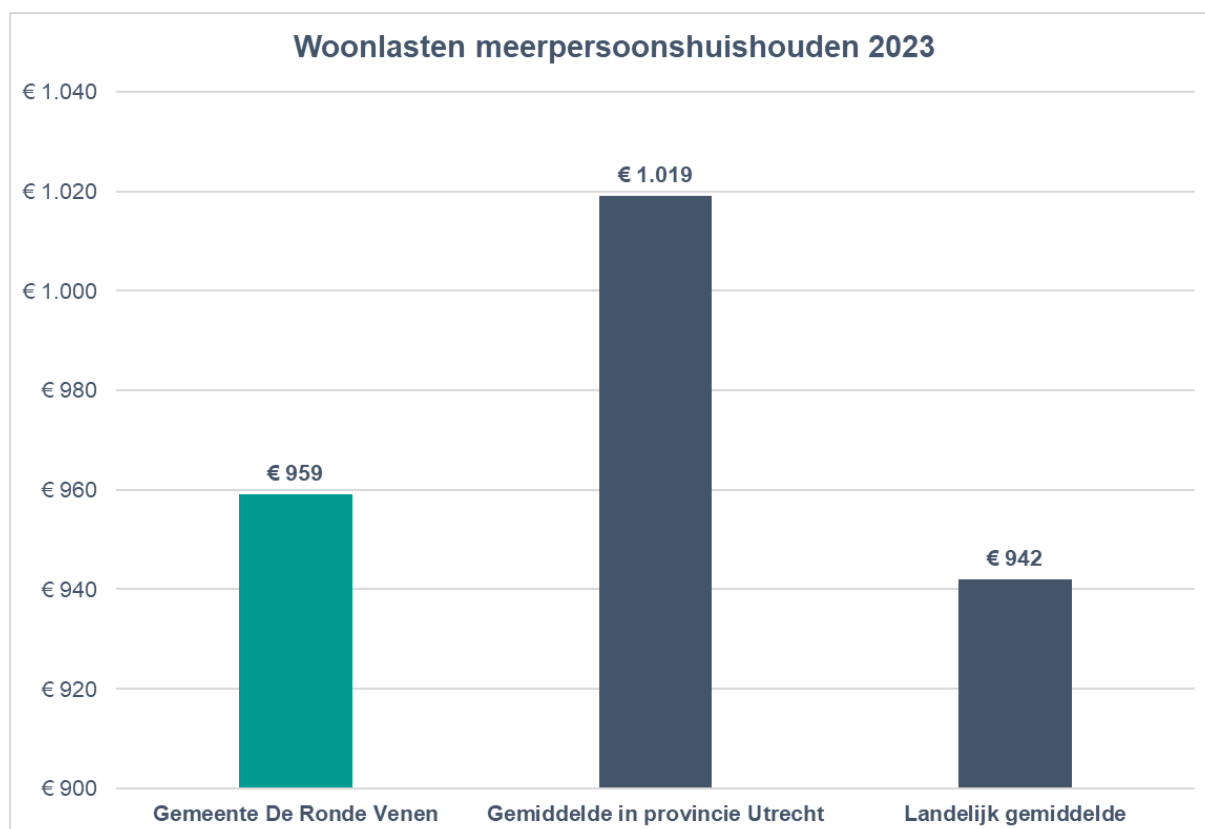
	Incidenteel	Structureel	Totaal
Lasten	8.871	120.086	128.957

Onderscheid naar incidenteel en structureel (bedragen x € 1.000)

	Incidenteel	Structureel	Totaal
Baten	6.113	116.403	122.516
Saldo van baten en lasten	2.758	3.683	6.441
Mutaties reserves:			
• Stortingen	1.330	1.500	2.830
• Onttrekkingen	4.660	513	5.173
Saldo van inzet reserves	-3.330	987	-2.343
Resultaat (- = overschot en + = tekort)	-572	4.670	4.098

Lokale heffingen en woonlasten

De bijgevoegde grafiek toont een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten (onroerendezaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing) in de gemeente De Ronde Venen voor een gemiddeld huishouden met meerdere personen, vergeleken met het provinciale gemiddelde en het landelijk gemiddelde

(Bron: Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden)

Meer informatie over lokale lasten en woonlasten is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.

Ontwikkeling eigen vermogen

Het uitgangspunt van de Nota reserves en voorzieningen is om rekeningresultaten te verrekenen met de algemene reserve. We stellen voor om het tekort van € 4.098.000 in mindering te brengen op de algemene reserve. Het effect van dit voorstel op de omvang van de reserves is hieronder weergegeven.

Eigen vermogen 2023 voor en na bestemming (bedragen x € 1.000)

	Stand voor bestemming	Bestemming	Stand na bestemming
Algemene reserve	22.013	-4.098	17.915
Bestemmingsreserves	9.802	0	9.802
Rekeningresultaat	-4.098	4.098	0
Totaal	27.717	0	27.717

Investerings

In 2023 is geïnvesteerd in voorzieningen waarvan onze inwoners meerdere jaren gebruik kunnen maken. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg of verbetering in de openbare ruimte zoals wegen, bruggen en openbare verlichting. Daarnaast is geïnvesteerd in schoolgebouwen en sportvelden. In 2023 is € 16.100.000 besteed aan investeringen.

Investerings 2023 (bedragen x € 1.000)

	Wegen	6.000
	Vastgoed	4.600
	Afval	1.300
	Openbare verlichting	1.300

Investerings 2023 (bedragen x € 1.000)

	Bruggen	900
	Recreatie	700
	Buitensportaccommodaties	500
	Voertuigen en materialen	300
	Automatisering	200
	Fiets- en busvoorzieningen	200
	Riolering	100
Totaal		16.100

Meer informatie is opgenomen in de 'Jaarrekening 2023' bij onderdeel 10 | Voortgang investeringen.

Waar komt het geld vandaan?

Voor het uitvoeren van taken ontvangt de gemeente van verschillende bronnen middelen. De opbrengsten zijn € 127.689.000. Hiervan komt 69% van het Rijk in de vorm van de algemene uitkering en doeluitkeringen. De overige 31% heeft betrekking op lokale heffingen, de inzet van reserves en overige opbrengsten. Tegenover de opbrengsten staan € 131.787.000 aan bestedingen. Daarmee komt het rekeningresultaat voor 2023 uit op een tekort van € 4.098.000.

Opbrengsten 2023 (bedragen x € 1.000)

Onderwerp	Bedrag	%
1 Algemene uitkering van het Rijk	71.275	56%
2 Specifieke uitkeringen van het Rijk	16.421	13%
2 Onroerendezaakbelastingen	10.888	9%

Opbrengsten 2023 (bedragen x € 1.000)

Onderwerp	Bedrag	%
3 Overige middelen	9.510	7%
4 Afvalstoffenheffing	6.361	5%
5 Rioolheffing	5.055	4%
6 Leges en overige belastingen	3.006	2%
Subtotaal baten	122.516	96%
7 Onttrekking aan reserves	5.173	4%
Totaal opbrengsten	127.689	100%

Waar is het geld aan besteed?

De gemeente voert diverse taken uit zoals onderhoud aan wegen, het verstrekken van bijstandsuitkeringen, jeugdzorg, het verstrekken van een paspoort, het beheer van sportvelden en de brandweezorg. De bestedingen van deze taken zijn verdeeld over vijf programma's.

Bestedingen 2023 (bedragen x € 1.000)

Programma	Bedrag	%
1 Wonen (w.o. onderhoud wegen, plantsoen, openbare verlichting, afval, riolering en woningbouw)	37.901	29%
2 Samenleven (w.o. onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, dorpshuizen, jeugdhulp, WMO en volksgezondheid)	59.602	45%
3 Veiligheid (w.o. brandweer, opstellen en handhaven van de Algemene Plaatselijke Verordening)	4.425	3%
4 Bestuur en bedrijfsvoering (w.o. bestuur, burgerzaken en overhead)	25.255	19%
5 Algemene dekkingsmiddelen (w.o. waardering en invordering onroerendezaakbelasting en rente)	1.774	1%
Subtotaal lasten	128.957	98%

Bestedingen 2023 (bedragen x € 1.000)

Programma	Bedrag	%
Toevoeging aan reserves	2.830	2%
Totaal bestedingen	131.787	100%

Financieel dashboard

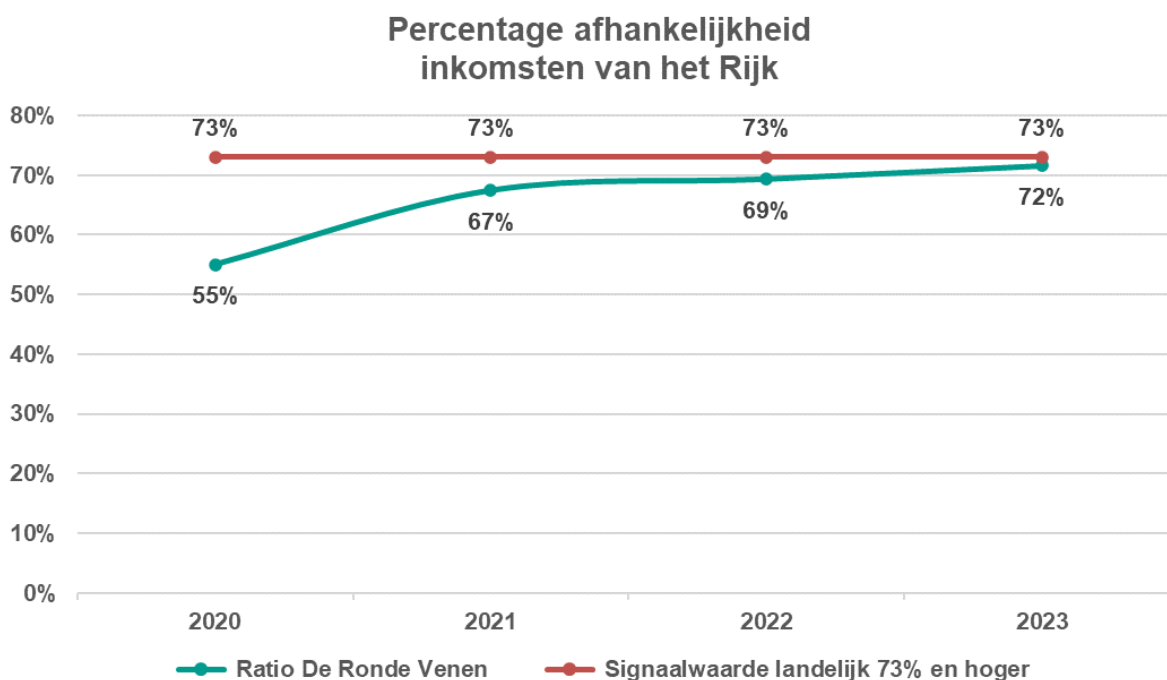
Wij hebben er in 2024 voor gekozen om de financiële situatie van de gemeente meer inzichtelijk te maken door het toepassen van een dashboard met financiële kengetallen. Tevens hebben we de keuze gemaakt om deze ook voor de programmarekening 2023 al toe te passen. Hierbij zijn zowel landelijke als lokale signaleringswaarden toegevoegd. Dit biedt een instrument voor beter inzicht in de financiële status en faciliteert daarmee de mogelijkheid voor een inhoudelijke dialoog tussen de raad en het college over deze positie. Voor een duidelijk begrip is in de 'Jaarrekening 2023', onder onderdeel 21, een begrippenlijst met financiële kengetallen opgenomen.

De financiële kengetallen zijn ingedeeld naar:

1. Wendbaarheid - Kan de gemeente zich relatief snel aanpassen aan veranderde omstandigheden?
2. Weerbaarheid - Kan de gemeente tegen een stootje?
3. Houdbaarheid - Kan de gemeente zich aanpassen bij een reeks van slechte jaren?

1. Wendbaarheid

01 | Afhankelijkheid inkomsten van het Rijk

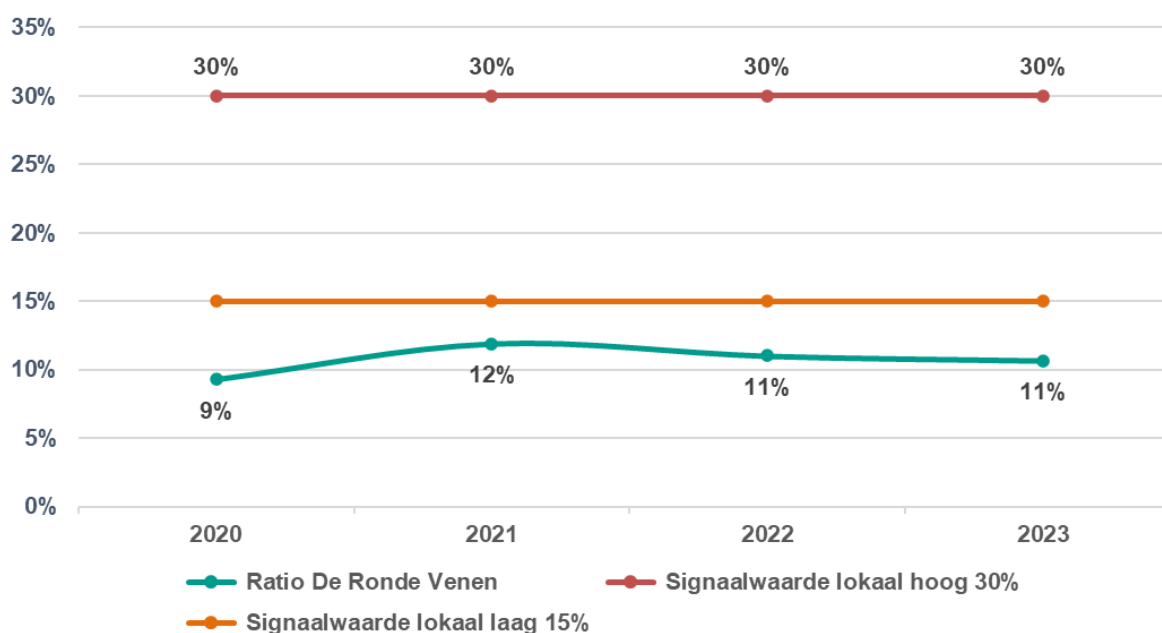

Interpretatie: Hoe lager, hoe beter

Een toenemende afhankelijkheid van rijksbijdragen brengt het risico met zich mee dat lagere bijdragen van het rijk direct invloed hebben op de uitvoering van taken en de financiële positie.

02 | Uitgaven van verbonden partijen

Percentage uitgaven aan verbonden partijen

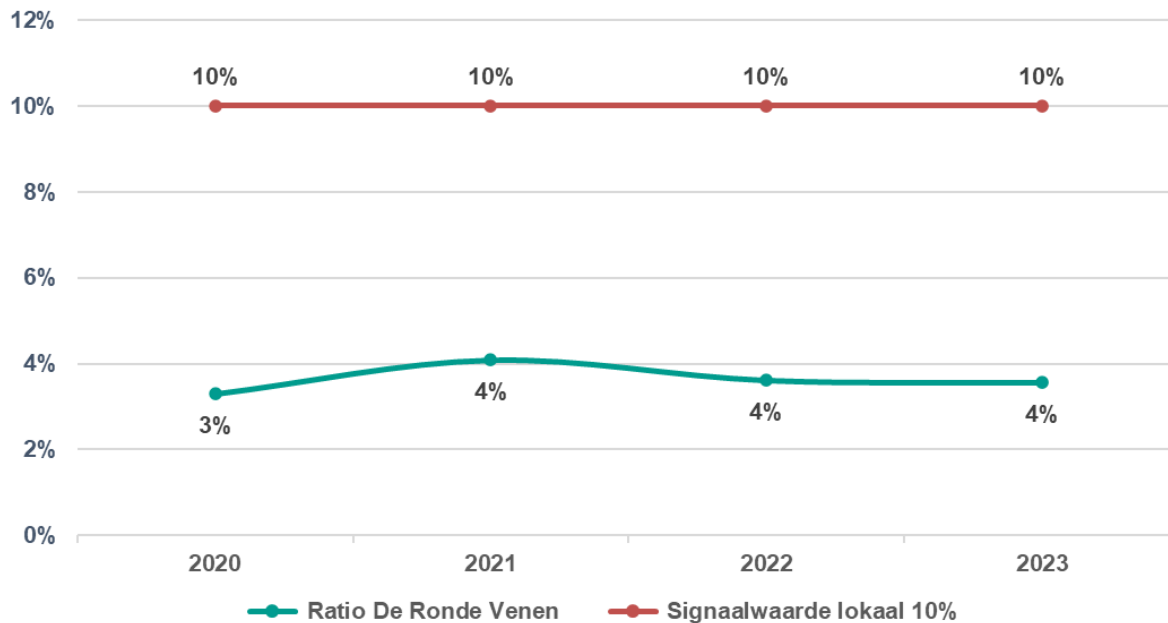
Interpretatie: Hoe lager, hoe beter

Veel gemeenten hebben de uitvoering en de zorgkosten van het sociaal domein ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling. Hierdoor besteden deze gemeenten gemiddeld 30 procent van hun budget aan verbonden partijen.

Wanneer een hoger percentage van de kosten naar verbonden partijen gaat, zullen bezuinigingen meer tijd in beslag nemen. Dit komt omdat bezuinigingen in samenwerking met andere partijen moeten worden doorgevoerd. Een bijkomende complexe factor is dat de gemeente De Ronde Venen mede-eigenaar is van een verbonden partij.

03 | Afschrijvingen

Afschrijvingskosten

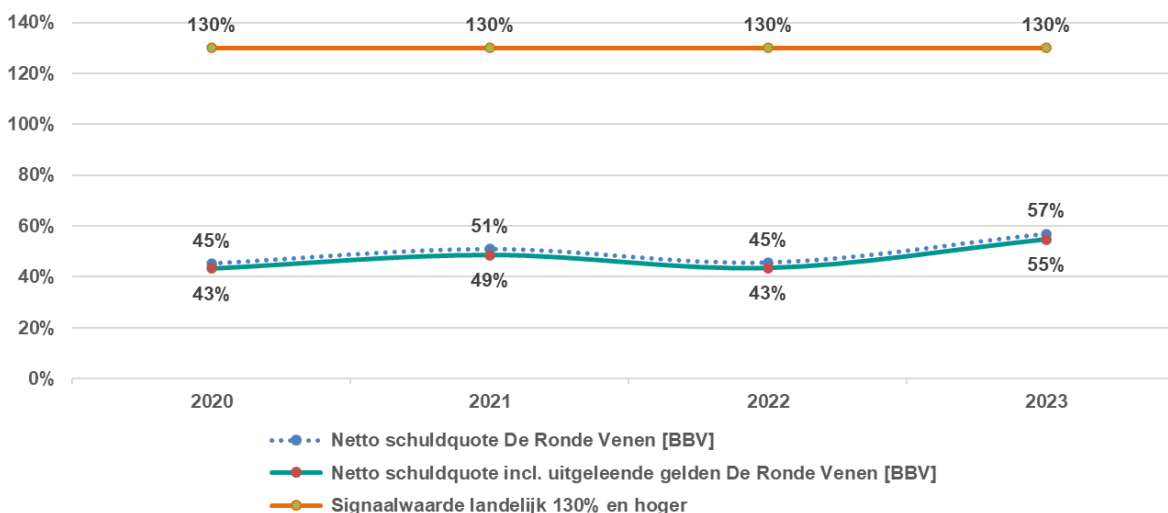

Interpretatie: Hoe lager, hoe beter

Afschrijvingen ontstaan door investeringen die over meerdere jaren worden gebruikt. Wanneer er een hoog percentage aan afschrijvingen is, zijn er slechts beperkte mogelijkheden voor ombuigingen.

04 | Netto schuldquote [BBV]

Netto schuldquote [BBV]

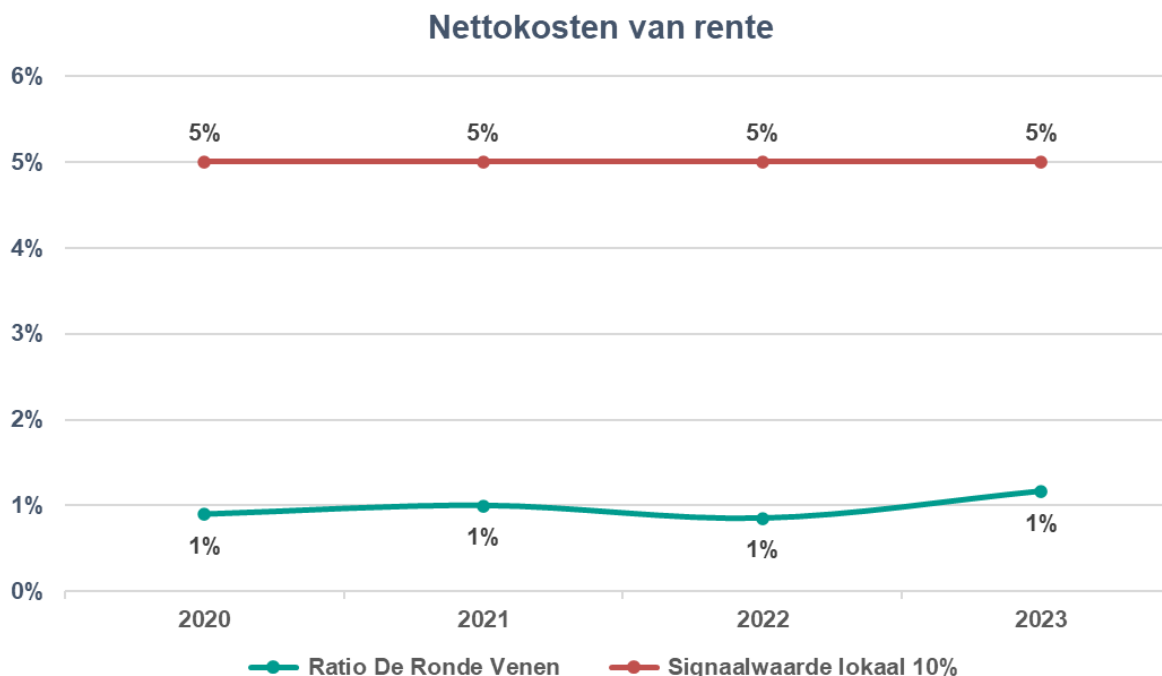

Interpretatie: Hoe lager, hoe beter

De schulden zijn vooral ontstaan door investeringen te doen waarvoor leningen zijn aangegaan om de leveranciers te betalen. Uit de grafiek blijkt dat de gemeente ruim onder de signaalwaarde

is gebleven. Een hoge schuldquote beperkt de mogelijkheden voor bezuinigingen, omdat de leningen een langdurig karakter hebben.

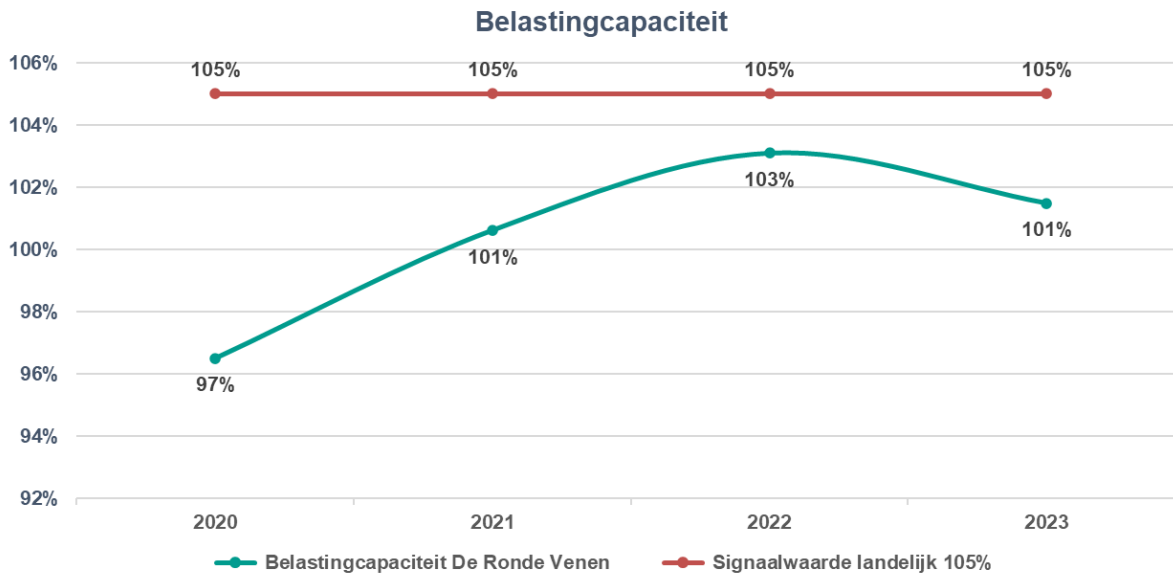
05 | Netto rentekosten

Interpretatie: Hoe lager, hoe beter

De relatie tussen rentekosten en schuldpositie is direct en significant. Een verhoogd schuldenpercentage leidt tot hogere rentelasten, die op hun beurt de financiële ruimte voor besparingen en investeringen inperken. Het is daarom van cruciaal belang voor financiële stabiliteit om een beheersbare schuldpositie te handhaven.

06 | Belastingcapaciteit

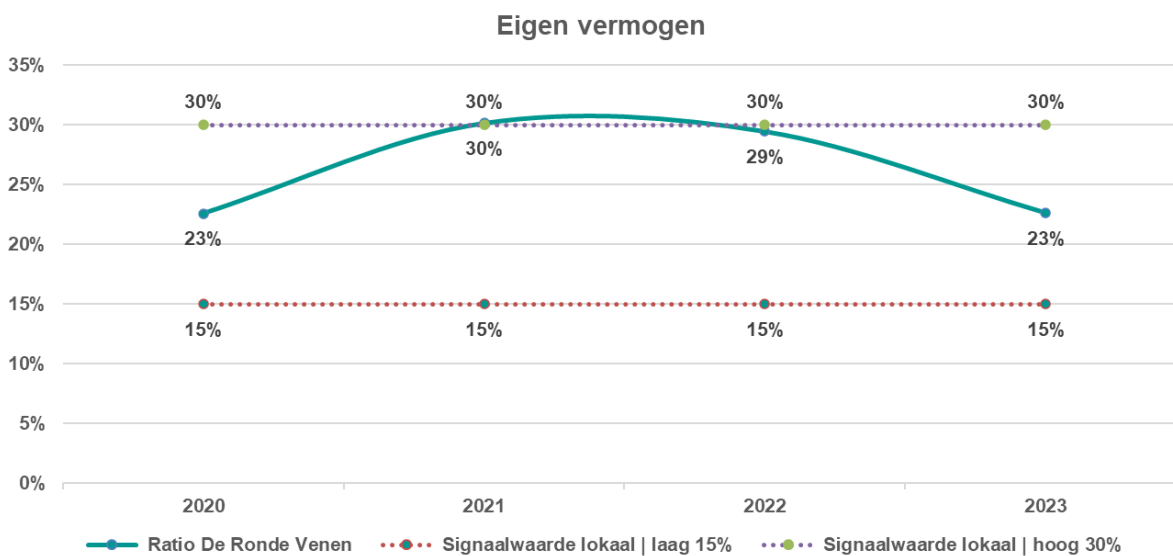

Interpretatie: Hoe lager, hoe beter

De belastingcapaciteit biedt inzicht in de verhouding van de belastingdruk binnen een gemeente ten opzichte van het nationale gemiddelde. In 2023 bedragen de gemiddelde gemeentelijke woonlasten voor een meerpersoonshuishouden landelijk € 942. Voor de gemeente De Ronde Venen liggen de woonlasten in 2023 1% boven dit gemiddelde. Wanneer de woonlasten in een gemeente reeds hoger zijn dan het landelijke gemiddelde, is er minder mogelijkheid tot bijsturing.

2. Weerbaarheid

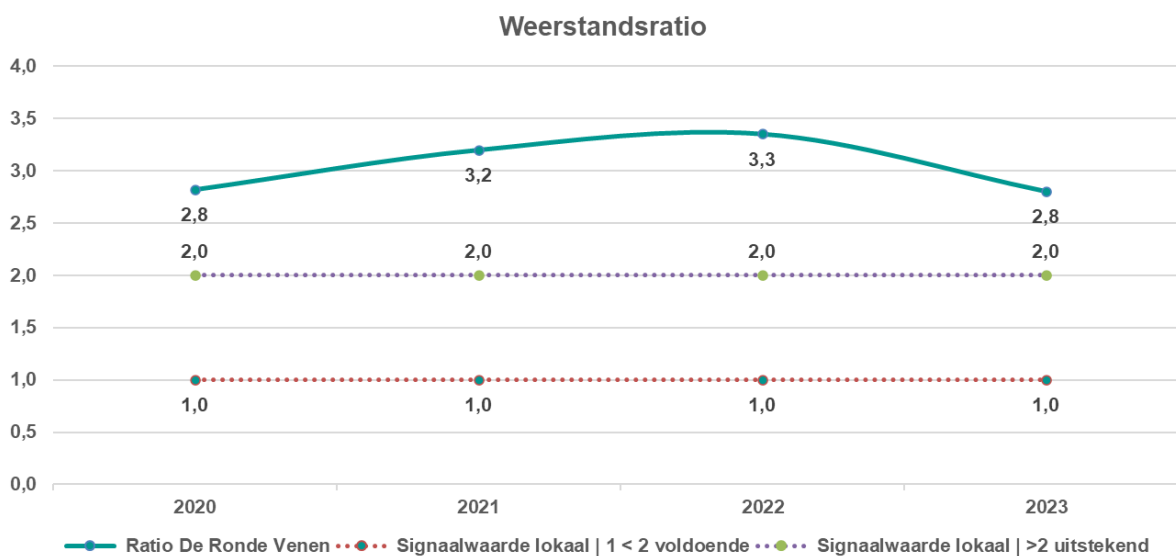
07 | Eigen vermogen t.o.v. baten

Interpretatie: Een evenwichtige benadering is essentieel om enerzijds voldoende reserves te behouden voor onvoorziene risico's, en anderzijds te vermijden dat er onnodig geld wordt opgepot dat ten goede zou kunnen komen aan de inwoners.

Het eigen vermogen vertoont weliswaar fluctuaties, maar blijft binnen de bandbreedte van 15 tot 30 procent.

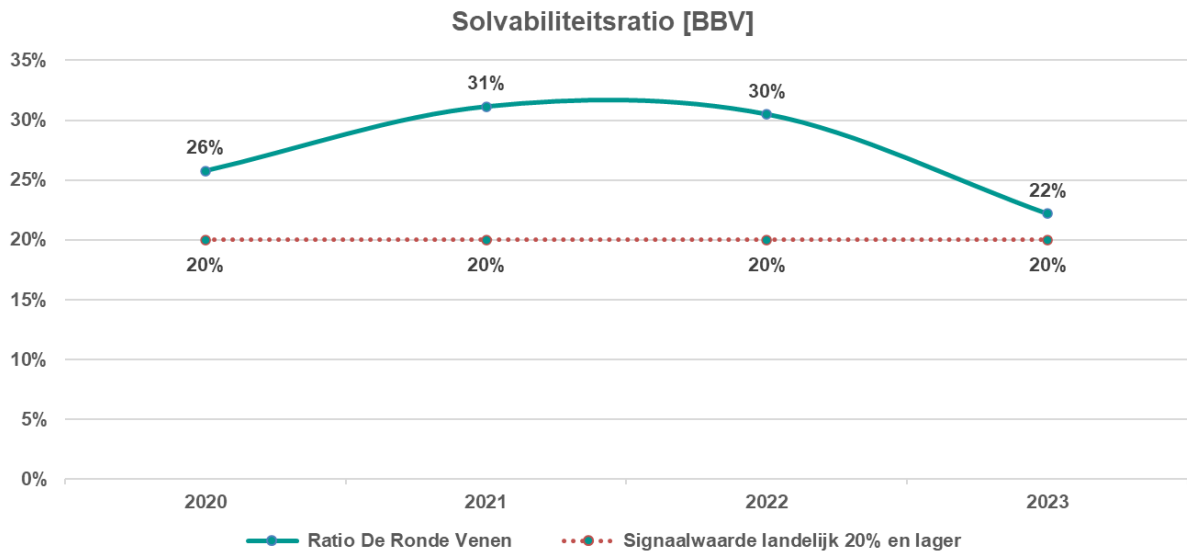
08 | Weerstandratio [BBV]

Interpretatie: tenminste voldoende om risico's te kunnen opvangen

De verhouding tussen weerstand en risico's, evenals de beschikbare capaciteit om deze risico's op te vangen, vertoonde een variabele grootte in de periode van 2020 tot 2023, maar bleef op een "uitstekend" niveau.

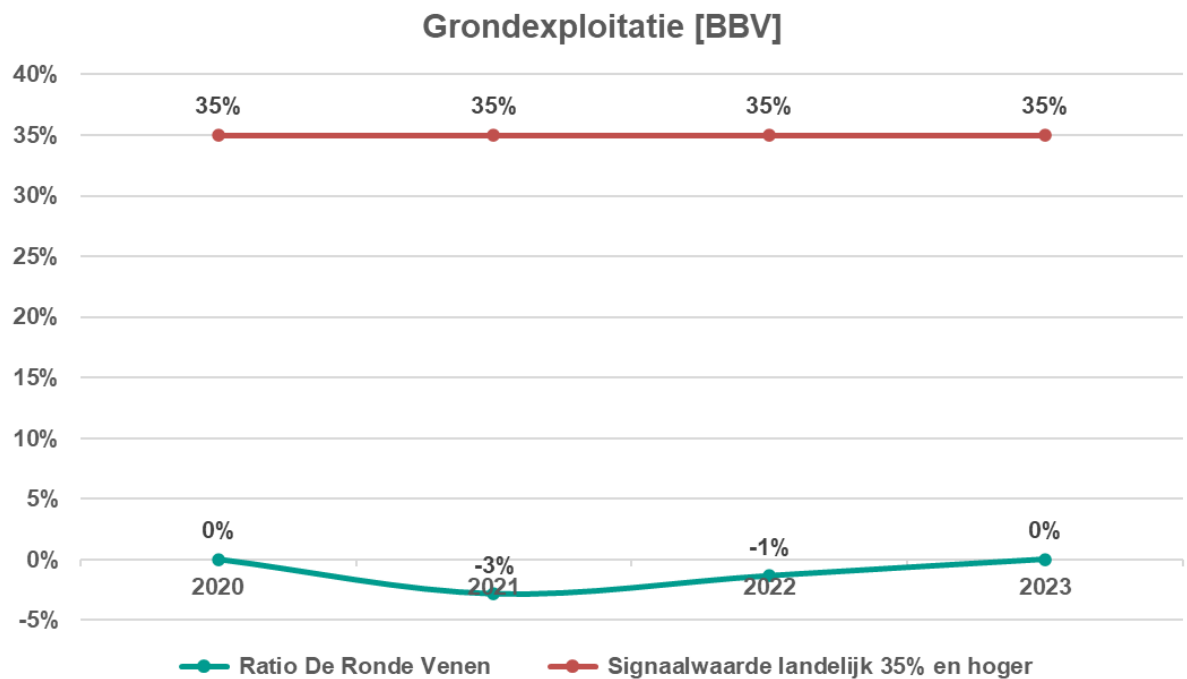
09 | Solvabiliteitsratio [BBV]

Interpretatie: Hoe lager, hoe hoger de schuldenpositie

De ratio van het eigen vermogen ten opzichte van het totale balans laat een dalende trend zien vanaf 2022. De afname in 2023 is te wijten aan het inhalen van uitgestelde investeringen en het resultaat op de rekening.

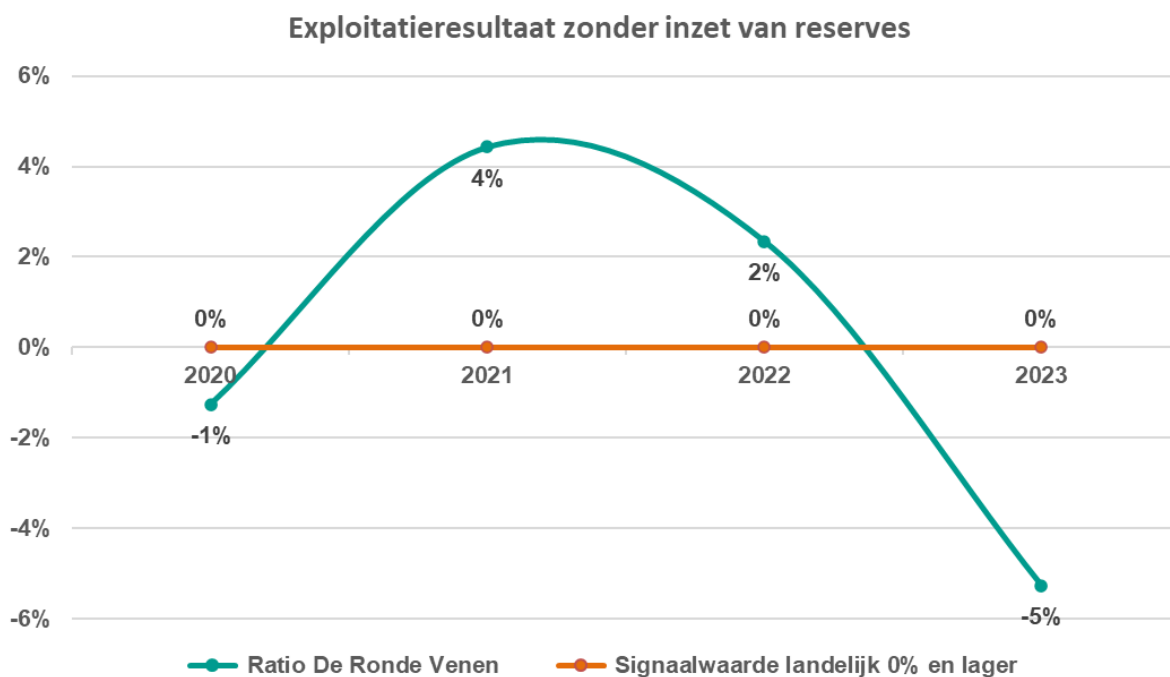
10 | Grondexploitatie [BBV]

Interpretatie: Hoe hoger, hoe meer kans op afwaardering

Omdat de grondexploitaties in 2023 zijn voltooid, heeft dit financiële kengetal beperkte waarde en zijn er geen risico's op afwaardering van de grondvoorraad.

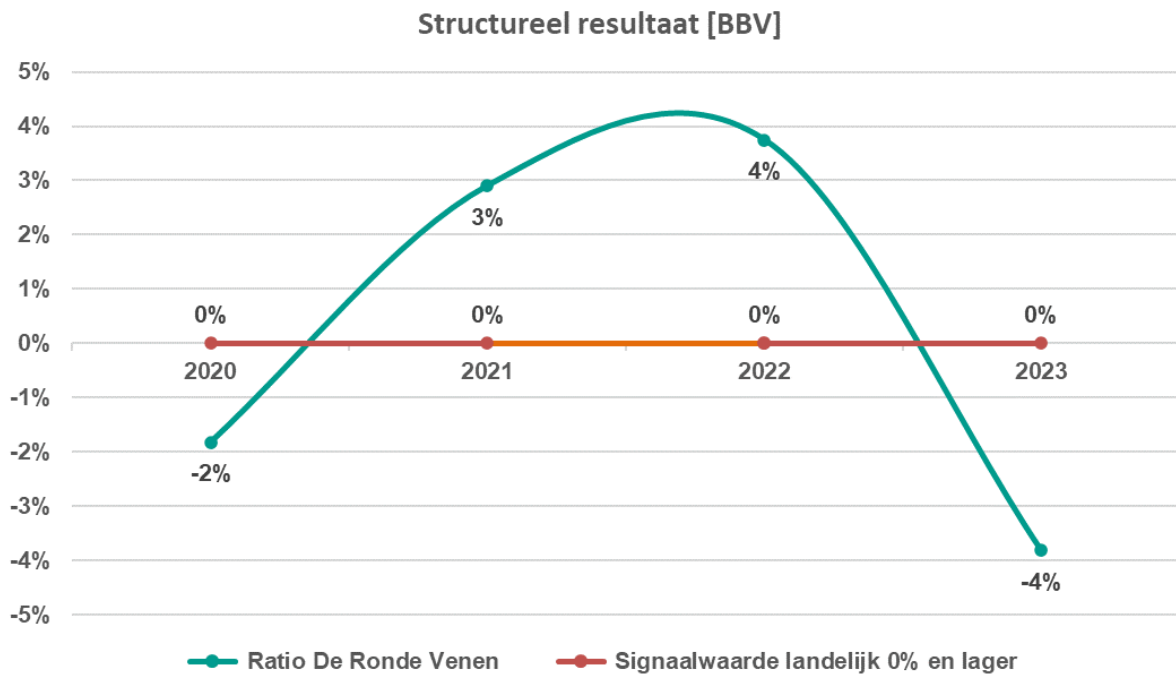
11 | Exploitatieresultaat zonder inzet van reserves

Interpretatie: Bij twee negatieve exploitatieresultaten in drie jaar springt het licht op oranje

In dit kengetal zijn zowel de incidentele als de structurele lasten en baten opgenomen. Dit leidt tot een wisselend patroon in de jaren 2020 tot en met 2023. Het volgende kengetal biedt inzicht in het structurele resultaat.

12 | Structurele exploitatieresultaat [BBV]

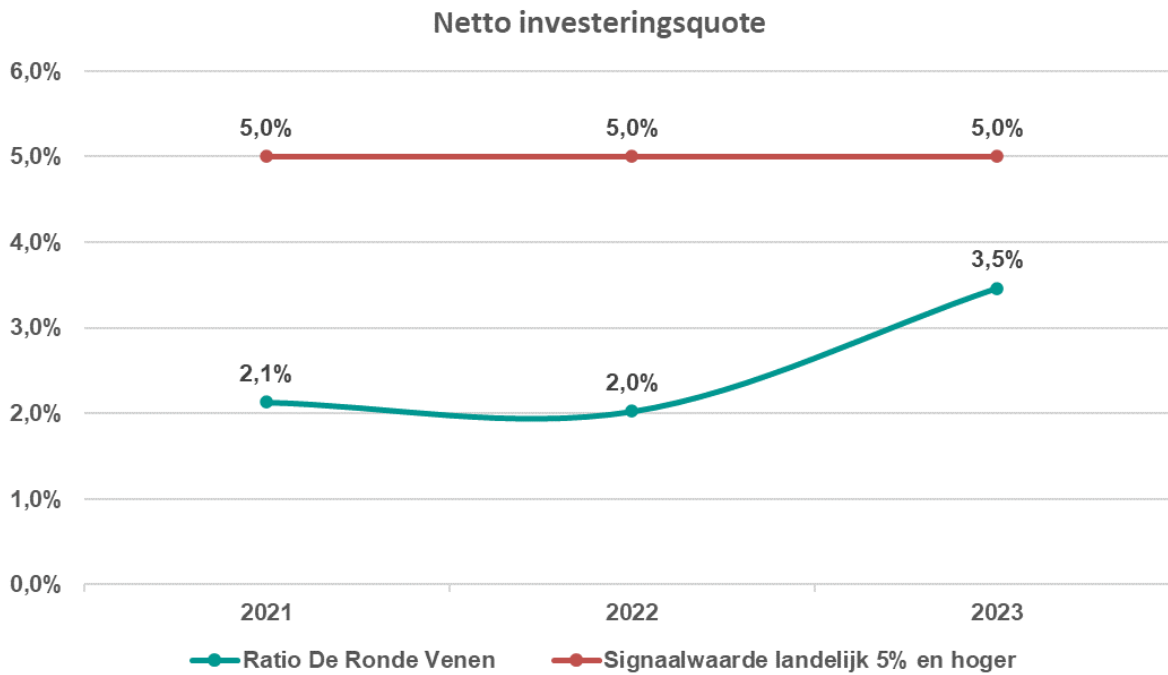

Interpretatie: Bij twee negatieve exploitatieresultaten in drie jaar springt het licht op oranje

Het structurele rekeningresultaat laat in de periode van 2020 tot en met 2023 zowel overschotten als tekorten zien. De tekorten worden binnen de algemene reserve opgevangen door de overschotten toe te voegen. Dit zorgt ervoor dat de resultaten over meerdere jaren worden gesaldeerd.

3. Houdbaarheid

13 | Netto investeringsquote

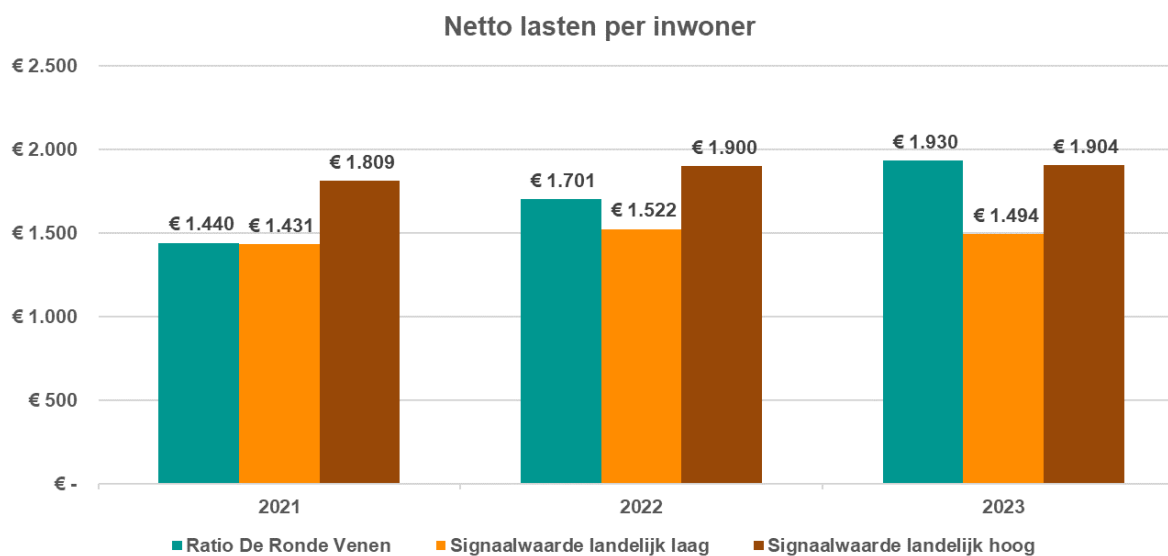

Interpretatie:

- Te hoge investeringen zorgen voor het oplopen van de netto schuldquote en daarmee voor het oplopen van de schuldverplichtingen.
- Bij te lage investeringen zijn op termijn achterstallige investeringen nodig, omdat anders de leefbaarheid in de gemeente onder druk komt.

Uit deze indicator blijkt dat er in 2023 meer investeringen zijn gedaan dan vier jaar eerder. Dit is te wijten aan inhaalinvesteringen en de ambities op diverse beleidsterreinen.

14 | Nettolasten per inwoner

Interpretatie: Het kengetal geeft een signaal af voor lage of juist hoge oplopende uitgaven per inwoner ten opzichte van gemeenten met een goede sociale structuur en geen centrumfunctie.

De netto lasten per persoon zijn gestegen van € 1.440 in 2021 naar € 1.930 in 2023. Dit is een duidelijk teken van de toewijding van onze gemeente om de ambities te realiseren. En ja, we hebben de landelijke signaalwaarde in 2023 overschreden, maar dat betekent dat we vooruitgang boeken en investeren in een betere toekomst voor iedereen. De kostentoeename in 2023 is opgevangen zonder extra lastenverhogingen van inwoners.

Kerngegevens 2019 tot en met 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Inwoners					
• Aantal per 1 januari	44.059	44.456	44.720	44.955	45.572
• Bevolkingsgroei	397	264	235	617	240
• Aantal per 31 december	44.456	44.720	44.955	45.572	45.812
Woningen					
• Aantal per 1 januari	18.332	18.517	18.580	18.721	18.872
• Woninggroei	185	63	141	151	167
• Aantal per 31 december	18.517	18.580	18.721	18.872	19.039
Huishoudens op peildatum 1 januari					
• Eenpersoonshuishoudens	5.701	5.857	5.923	6.064	6.189
• Meerpersoonshuishoudens zonder thuiswonende kinderen	5.984	6.002	6.063	6.136	6.129
• Meerpersoonshuishoudens met thuiswonende kinderen	7.200	7.266	7.301	7.257	7.430
Totaal huishoudens	18.885	19.125	19.287	19.457	19.748
Economische structuur					
Aantal vestigingen van bedrijven (Bron: LISA)	5.450	5.760	5.960	6.310	-
Aantal banen van fulltimers, parttimers en uitzendkrachten (Bron: LISA)	18.100	18.190	18.270	18.690	-

